

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

PİYANO EĞİTİMİNDE İKİ ELDE ZİT NÜANS
UYGULAMALARINDAKİ ZORLUKLARIN GİDERİLMESİ
İÇİN BAZI ÇÖZÜMLER

CEREN TÜRKER

İzmir
2021

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

PİYANO EĞİTİMİNDE İKİ ELDE ZİT NÜANS
UYGULAMALARINDAKİ ZORLUKLARIN GİDERİLMESİ
İÇİN BAZI ÇÖZÜMLER

CEREN TÜRKER

DANIŞMAN
Prof. Dr. Nergiz ŞAKİRZADE SARI

İzmir

2021

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Piyano Eğitiminde İki Elde Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi için Bazı Çözümler” adlı çalışmanın içerdiği fikri izinsiz başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında ve bölümlerinin yazımında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve *intihal içermediğini* beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

30/06/2021

Ceren TÜRKER

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarih: 06/07/2021

Tez Başlığı:

Piyano Eğitiminde İki Elde Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 79 sayfalık kısmına ilişkin, 06/07/2021 tarihinde **tez danışmanım tarafından** Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın sağladığı İntihal Tespit Programından (Turnitin-Tez İntihal Analiz Programı) aşağıda belirtilen **filtreleme tiplerinden biri** (uygun olanı işaretleyiniz) uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin **benzerlik oranı % 21'dir**.

- <http://www.kutuphane.deu.edu.tr/tr/turnitin-tez-intihal-analiz-programi/> adresindeki Tez İntihal Analiz Programı Kullanım Kılavuzunu okudum ☒

Filtreleme Tipi 1(Maksimum %15) ☐

Filtreleme Tipi 2(Maksimum %30) ☒

- ☐ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
- ☐ Kaynakça hariç,
- ☐ Alıntılar dâhil,
- ☐ Altı (6) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.

- ☒ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
- ☒ Kaynakça dâhil,
- ☒ Alıntılar dâhil.

EK 1- İntihal Tespit Programı Raporu İLK SAYFA Çıktısı. ☒

EK 2- İntihal Tespit Programı Raporu (Tümü) Cd İçinde. ☒

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esasları'nı inceledim ve yukarıda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Adı Soyadı : Ceren Türker
Öğrenci No : 2018950103
Anabilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi
Programı : Müzik Öğretmenliği
Statüsü : Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐

ÖĞRENCİ

DANIŞMAN

Ceren TÜRKER
06/07/2021

Prof. Dr. Nergiz ŞAKİRZADE SARI
06/07/2021

Açıklamalar

1: Bu formu teslim etmeden önce sizden istenen bilgileri uygun kutucuğu (☐) işaretleyerek doldurunuz.

Kullanıcı şifre vb. konusunda sorun yaşanması durumunda Üniversitemiz Merkez Kütüphanesinde bulunan Turnitin yetkilisine (Ali Taş Tel: +90 (232) 3018026 veya ali.tas@deu.edu.tr) başvurunuz.

2: Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu" formu tezin ciltlenmiş ve elektronik nüshalarının içerisinde ekler kısmında yer alır.

3: Tez savunmasında düzeltme alınması durumunda bu form güncellenerek yeniden hazırlanır.

4: Turnitin-Tez İntihal Analiz Programına yükleme yapılırken Dosya Başlığı (document title) olarak **tez başlığının tamamı**, Yazar Adı (author's first name) olarak **öğrencinin adı**, Yazar Soyadı (author's last name) olarak **öğrencinin soyadı** bilgisini yazınız.

TEŞEKKÜR

Lisans eğitimime başladığım yıldan itibaren ilgi ve tecrübesiyle beni destekleyen, yönlendiren ve tezimin her aşamasında yardımını esirgemeyen değerli hocam, tez danışmanım Prof. Dr. Nergiz ŞAKİRZADE SARI'ya; tez çalışmamda tüm içtenlikleri ile sorularımı yanıtlayan, katkıda bulunan tüm öğretim elemanlarına ve yaşıantım boyunca her zaman yanımda olan, desteklerini her zaman hissettiğim aileme sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Amaç ve Önem.....	2
1.3. Problem Cümlesi / Alt Problem Cümleleri	3
1.4. Sınırlılıklar	3
1.5. Varsayımlar.....	3
1.6. Tanımlar	3
BÖLÜM II	5
KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1. Piyano Eğitimi.....	5
2.2. Nüans.....	7
2.3. Barok Dönem Müziği.....	9
2.3.1. Füg.....	11
2.4. İlgili Yayın Ve Araştırmalar.....	11
BÖLÜM III	19
YÖNTEM	19
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Çalışma Grubu.....	19
3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları.....	20
3.4. Verilerin Analizi.....	20
3.5. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği.....	21
3.6. Araştırmacının Rolü	21
BÖLÜM IV	22
BULGULAR.....	22
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	22
4.1.2. Nüans Zıtlıkları Ve Ana Temalardaki Zıtlıklara İlişkin Bulgular	22

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	37
4.2.1.Öğrenciler Nüansları Uygularken Karşılaştıkları Sorunların Öğretim Elemanları Tarafından Gözlemlerine İlişkin Görüşleri.....	37
4.2.2. Öğretim Elemanlarının Uyguladığı Yöntemlere İlişkin Görüşler.....	39
4.2.3. Araştırmacının Sunduğu Çözüm Önerilerine İlişkin Öğretim Elemanları Görüşleri.....	41
BÖLÜM V	48
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	48
5.1. Sonuç.....	48
5.1.2. Johann Sebastian Bach'ın Füglerinde Yer Alan Nüans Zıtlıkları Ve Temalardaki Zıtlıklar Nelerdir?.....	48
5.1.3. Eserlerde Karşılaşılan Nüans Zorlukları İçin Üniversitelerdeki Piyano Öğretim Elemanlarının Önerileri Nelerdir?.....	48
5.2. Tartışma ve Öneriler.....	50
KAYNAKÇA.....	53
EKLER.....	57
EK 1 Öğrencinin Akademik Özgeçmişi.	57
EK 2 Uygulama İzinleri.....	58
EK 3 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	64

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 Nüans işaretleri	7
Tablo 2 Öğretim elemanları özellikleri.....	19
Tablo 3 Öğretim elemanlarının öğrencilerin nüans uygulamaları hakkındaki görüşleri.....	37
Tablo 4 Öğretim elemanlarının zıt nüansları çalıştırma yöntemleri.....	39
Tablo 5 Öğretim elemanlarının ana temaları çalıştırma yöntemleri.....	40
Tablo 6 Barok dönem eserlerinin bir partisini çalarken diğer partisini söyleme çalışması il ilgili görüşler.....	42
Tablo 7 Öğretim elemanlarının kanon çalışması hakkındaki görüşleri.....	43
Tablo 8 Öğretim elemanlarının bona ve solfej yapılması hakkındaki görüşleri.....	44
Tablo 9 Öğretim elemanlarının Hanon Egzersizlerinin nüanslarla çalışılmasına ilişkin görüşleri.....	45
Tablo 10 Öğretim Elemanlarının gamların nüanslarla çalışılmasına ilişkin görüşleri.....	46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. J. S. Bach Füg Do Majör zıt nüanslara ilişkin örnek.	22
Şekil 2 J. S. Bach Füg Do Majör zıt nüanslara ilişkin örnek.	23
Şekil 3. J. S. Bach Füg do minör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek.	23
Şekil 4. J. S. Bach Füg do minör zıt nüanslara ilişkin örnek.	23
Şekil 5. J. S. Bach Do Diyez Majör zıt nüanslara ilişkin örnek.	24
Şekil 6. J. S. Bach Füg Re Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek.	24
Şekil 7. J. S. Bach Füg Re Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek.	25
Şekil 8. J. S. Bach Füg re minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (17.ölçü)..	25
Şekil 9. J. S. Bach Füg re minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (21.ölçü)..	26
Şekil 10. J. S. Bach Füg Mi Bemol Majör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek.	26
Şekil 11. J. S. Bach Füg fa minör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek.	27
Şekil 12. J. S. Bach Füg Fa Diyez Majör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek.	27
Şekil 13. J. S. Bach Füg fa diyez minör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek.	28
Şekil 14. J. S. Bach Füg Sol Majör iki elde zıt nüansa ilişkin örnek.	28
Şekil 15. J. S. Bach Füg Si Bemol Majör ili elde zıt nüansa ilişkin örnek.	29
Şekil 16. J. S. Bach Füg si minör ana temaların kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek.	29
Şekil 17. J. S. Bach Füg Do Majör ana temaya ilişkin örnek (2.cilt).	30
Şekil 18. J. S. Bach Füg do minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)...	31
Şekil 19. J. S. Bach Füg do minör iki elde zıt nüansa ilişkin örnek (2.cilt).	31
Şekil 20. J. S. Bach Füg Do Diyez Majör ana temanın kuvvetli alınmasına ilişkin örnek (2.cilt).	31

Şekil 21. J. S. Bach Füg do diyez minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt).....	32
Şekil 22. J. S. Bach Füg do diyez minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2. cilt).....	32
Şekil 23. J. S. Bach Füg re minör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek (2. cilt).....	33
Şekil 24. J. S. Bach Füg re diyez minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt).....	33
Şekil 25. J. S. Bach Füg mi minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2. cilt)....	34
Şekil 26. J. S. Bach Füg sol minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2. cilt)...	34
Şekil 27. J. S. Bach Füg La Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2. cilt).....	35
Şekil 28. J. S. Bach Füg La Majör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek (2.cilt).....	35
Şekil 29. J. S. Bach Füg si bemol minör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek (2. cilt).....	36
Şekil 30. J. S. Bach Füg Si Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2. cilt).....	36
Şekil 31. J. S. Bach Füg Si Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2. cilt).....	37

ÖZET

PIYANO EĞİTİMİNDE İKİ ELDE ZIT NÜANS UYGULAMALARINDAKİ ZORLUKLARIN GİDERİLMESİ İÇİN BAZI ÇÖZÜMLER

Bu araştırma, piyano eğitiminde kullanılan eserlerdeki müzikal ifadenin ve anlatımın daha zenginleştirilebilmesi ve daha etkin bir icra ortaya koyabilmek için iki eldeki zıt nüans uygulamalarındaki zorlukların giderilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada literatür taraması ve nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği ile doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda piyano derslerine giren öğretim elemanları oluşturmaktadır. Doküman incelemesi bağlamında ise, Johann Sebastian Bach adlı bestecinin “İyi Düzenlenmiş Klavye için 48 Prelüd ve Füg” eserlerinden olan Fügler’in, tema ve nüansların icrası bakımından incelemesi yapılmıştır. Öğretim elemanları ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemi ile tablolastırılmıştır.

Araştırma sonucunda öğretim elemanları, gözlemleri doğrultusunda öğrencilerin nüansları uygularken zorlandıkları durumlar arasında; müzikal çalma becerilerinin ve kendilerini, çalarken dinleme becerilerinin yetersiz kaldığı, iki eldeki zıt nüansları uygularken zorlandıkları tespit edilmiştir. Bu bağlamda; eserlerin dönem özelliklerine göre çalış stillerinin ve nüanslar için gerekli tuşe çalışmalarının piyano eğitiminin ilk basamağından itibaren uygulanması, Hanon egzersizleri ile gamlara nüanslar eklenerek çalışılması ve ana temaların renklerle belirtilmesi gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Piyano eğitimi, Nüans, Füg, Zıtlık.

ABSTRACT

CHALLENGES AND SOLUTIONS IN CONTRASTING DYNAMICS IN BOTH-HANDS PIANO EDUCATION

This search has been carried out in order to enrich the musical expression and expression in the works used in piano education and to eliminate the difficulties in the applications of contrasting nuances in both hands in order to reveal a more effective performance. In the research, literature review and interview technique, one of the qualitative research data collection methods, and document analysis were used. The study group of the research consists of lecturers who attend piano lessons at Dokuz Eylul University Fine Arts Education Department of Music Education and Dokuz Eylul University State Conservatory. In the sense of document analysis, the Fugue, one of the works of the composer named Johann Sebastian Bach "The Well-Tempered Clavier: 48 Preludes and Fugues", was examined in terms of the performance of themes and nuances. The data obtained as a result of the semi-structured interviews, made with the lecturers, were tabularized with the descriptive analysis method.

As a result of this search, among the situations in which the students had difficulties in applying the nuances in line with the observations of the instructors; it was made firm that their musical playing skills and listening skills while playing themselves are insufficient and they have difficulties with opposite nuances on both hands. In this context; suggestions were made such as applying the playing styles of the works according to the characteristics of the period and the necessary touch studies for the nuances from the first step of the piano education, working by adding nuances to the scales with Hanon exercises and specifying the main themes with colors.

Keywords: Piano education, Nuance, Fuga, Contrast

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde; problem durumu, amaç ve önem, problem cümlesi ve alt problemler, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

“Piyano eğitimi ve öğretimi, müzik eğitiminin temelini oluşturan bir eğitimidir. Bu nedenle gerek mesleki, gerek amatör, gerekse özendirici müzik eğitiminde piyano önemli bir yere sahiptir” (Çimen ve diğerleri, 2013, s.1).

Piyano çalmasını öğrenme, temelde zihinsel, devinişsel ve duyuşsal becerilerin gelişimini kapsayan çok yönlü ve karmaşık bir süreç (Ertem, 2011 Akt; Çimen ve diğerleri, 2013) olmakla birlikte piyano öğretiminde esas, öğrencinin müzikal gelişimini sağlamaktır. Bu nedenle piyano eğitiminde, öğrenciye teknik davranışların yanında müzikal ifade gücünün kazandırılması ve geliştirilmesi önem kazanmaktadır. (Fenmen; 1947, Akt.: Çimen ve diğerleri).

Müzik eğitiminin ve çalgı eğitiminin en önemli konularından biri olan nüanslar, eserin anlaşılması ve bestecinin anlatmak istediğini en doğru şekilde yansıtabilmesi açısından önemlidir. Aynı zamanda bireyin hislerini ve düşüncelerini anlatma yolu olan müziğin icrasının etkili olması açısından nüanslara daha fazla önem verilmeli ve icra edilecek eserler üzerinde ayrıntılı müzikal incelemeler yapılmalıdır.

Bir müzik eserinde armoni, ritim, tempo, nüans gibi öğeler yer almaktadır. Bu öğelerin hepsi bir araya geldiğinde bir eser tüm özellikleriyle ortaya çıkmaktadır. Bu eserin ortaya çıkma aşamalarında deşifre anından itibaren armoni, ton ve ritim gibi öğelere dikkat edilmekte, fakat müzikal ifadeler piyano eğitiminde genellikle öğrenciler tarafından göz ardı edilen ve yeterli özeni gösterilmeyen bir boyut olarak yer almaktadır.

Piyano eserleri seslendirme/yorumlama, performansa dayalı olduğu ve bu müzik oluşum sürecinin etkili olabilmesi için müzikal ifadelere ve nüanslara büyük ölçüde zaman ayırmak gerekmektedir

Uçan’a göre (1985; Akt.: Alpagut, 1989, s.2), sanat değeri olan bir müzik yapıtının oluşması bir takım müziksel öğelere gereksinim gösterir. Bunun için ses titreşiminin ton veya makam, tartım, kuruluş ve biçim, uyum, hız, süre, nüans gibi yapısal veya müziksel öğeleri bünyesinde taşıması gereklidir.

Schmidt'e göre ise (1964; Akt.: Alpagut, 1989, s.3), sanat değeri olan bir müzik yapıtında bulunan yapısal veya müziksel öğeleri temelde metrik, ritmik, armonik ve dinamik yapılanmalar içerisinde açıklamak olanaklıdır.

Duygu ve düşüncelerimizi daha iyi yansıtabilmemiz açısından müzikal ifadelerden yani nüanslardan yararlanılmakta olup, eserleri daha kaliteli bir şekilde dinleyiciye aktarmak için müziksel ifade ve nüans kullanımının gerekliliğine büyük önem verilmesi gerektiği açıktır.

Piyano eğitiminde seslendirilen eserler üzerinde birçok nüans terimleri yer almaktadır. Söz konusu nüans terimleri farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır fakat bazı durumlarda da iki elde zıt şekilde gelmektedir ve bu durum uygulamada birtakım zorlukları beraberinde getirmektedir.

1.2. Amaç ve Önem

“Nüanslar, müzikal yorum sanatının en etkili araçlarından biridir. Onlar ezginin müziksel gelişimine hayat katmaktadır ve müzikal dokuyu renklendirip zenginleştirmektedir. Piyano çalarken nota yazısının okunması, öğrenci için tek amaç oluşturmamalıdır. Çalışmasındaki belirleyici öge, müzikal yorum olmalıdır. Öğrencide farklı nüanslar elde edilmesine ilişkin işitsel-devinişsel bağlantıların oluşturulması önemlidir. Nüansların öğretimine ilişkin, farklı stil ve formların nüans renklerini ifade edebilmeye yönelik bir çalışma kültürünün oluşturulması da amaçlanmalıdır” (Çimen ve diğerleri, s.65).

Ercan'a göre (2008, s.137), çalgı eğitimi derslerinde verilen ödevlerin nota yazısı üzerinde gösterilen işaretler, ritim, hız ve gürlük terimleri açısından seslendirmeye temel olmak üzere doğru uygulanmasının yanı sıra, ayrıca parçanın müzikal içeriğinin de ortaya çıkarılması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Güner' e göre (2008, s. 19) bir müzik eserinin icrası sanatçının çalışması ve içselliğini katmasıyla bir bütün haline gelir. Teknik çalışmalar da güzel bir sonuç alınmasına yol açar. Ancak sadece teknikten ibaret değildir. Estetik de önemlidir.

Etkili bir piyano eğitimi ve müzikal ifade tekniği için nüansların titizlikle incelenmesi ve icra ederken dinleyiciye aktarılabilmesi gereklidir. Bu durum eserin anlatımının güçlenmesi ve zenginleşmesi açısından önem taşımaktadır. Piyano eğitiminin sadece nota çalmak olmadığını, her notanın farklı bir duygusu, farklı bir ruhu olduğunu öğrencilere vermek çok önemlidir.

Bu araştırmanın amacı, daha etkili bir müzikal ifade tekniği oluşturmak amacıyla nüansları uygularken ortaya çıkan iki eldeki zıt nüans zorluklarının giderilmesi için gerekli olan teknik çalışmaları desteklemek ve katkıda bulunmaktır.

1.3. Problem Cümlesi

Piyano eğitiminde iki elde zıt nüans uygulamalarındaki zorlukların giderilmesi için bazı çözüm önerilerinin getirilmesi amacıyla ve üniversitelerdeki piyano öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda betimlenmesi amacı ile yapılan bu çalışmanın problem cümlesi şu şekildedir:

Piyano eğitiminde iki eldeki zıt ve farklı nüans zorlukları ile çözüm önerileri nelerdir?

Alt Problemler

1. Johann Sebastian Bach'ın Füglerinde yer alan nüans zıtlıkları ve ana temalardaki zıtlıklar nelerdir?
2. Eserlerde karşılaşılan nüans zorlukları için üniversitelerdeki piyano öğretim elemanlarının önerileri nelerdir?

1.4. Sınırlılıklar

Bu çalışmada seçilen eserler, Barok dönem bestecisi olan Johann Sebastian Bach'ın Büyük Prelüd-Füg eserlerinden olan Füglerinin incelenmesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ile Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda piyano derslerine giren öğretim elemanları ile sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Bu çalışma, piyano eğitiminde iki elde zıt nüans uygulamalarındaki zorlukların giderilmesi amacıyla hazırlanmış, yarı yapılandırılmış görüşme sorularını piyano dersi öğretim elemanlarının içten bir şekilde cevapladıkları varsayımına dayanmaktadır.

1.6. Tanımlar

Ana Tema: “(İt.). Konu; bir müzik eserinin ana düşüncesi. Terim, Yunanca “belirli” sözcüğünden kaynaklanmıştır. (Say, 2009, s.515).

Crescendo: “(İt.). Birbirini izleyen notalarda sesin giderek gürleşeceğini belirten işaret. Kısaltması: cresc.. İtalyanca crescere=büyümek, artmak sözcüğünden gelir.” (Say, 2009, s.113).

Cantus Firmus: “(Lat.). Asıl ezgi, ana ezgi, eski kilise melodilerini (ana ezgileri) 13. Yüzyılın kontrpuan tekniğiyle çoksesli esere dönüştürme. Kısaltılmışı c.f.” (Say, 2009, s. 91).

Decrescendo: “(İt). “Sesi söndürerek”. Ses gürlüğü giderek hafifletme. Kısaltılmış yazımı: decresc.. Terim, dizeğin alt tarafına yazılır. Karşısı: crescendo”(Say, 2009, s.144).

Forte: “(İt).Güçlü. Gür ses elde etmek için belirten nüans işareti. Nota üzerindeki kısa yazımı: f” (Say,2009, s.204).

Füg: Müzik sanatında önemli ve değerli bir yeri olan, özünde “imitation” (taklit) sanatına dayalı, armoninin olanaklarından yararlanarak kontrpuan tekniğiyle yazılmış barok çağ müzik biçimi.

Mezzo Forte: “(İt). Orta gürlükte”. (Say, 2009, s. 345)

Mezzo Piano: “(İt). Orta yumuşaklıkta”. (Say, 2009, s. 345)

Nüans: “Ayırtı; ince fark”. Müzikal ifadeye anlam kazandırmak için kullanılan ses gürlüğü işaretleri. Seslerin en hafif ile en gür sınırları arasındaki bölge, çeşitli gürlük derecelerine bölünür ve gürlük işaretleri ile belirtilir. Uluslararası sanat müziğinde gürlük işaretleri, İtalyanca terimlerle kısaltılmış biçimde verilir (molto pianissimo, pianissimo, piano, mezzo forte, forte, fortissimo, molto fortissimo) (Say, 2010, s.581).

Piano: “(İt). “Gürlük derecesi terimi: Çok hafif ses, yumuşak ses. Kısaltılmış yazımı: p. Batı dillerinde çalgı olarak piyano içinde aynı sözcük kullanılır” (Say, 2009, s.421).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Piyano Eğitimi

Günümüzde birçok avantajı sebebiyle temel çalgı olarak kabul edilen piyano, 1709-1711 yılları arasında İtalyan Bartolomeo Cristofori tarafından geliştirilen bir çalgıdır. Piyanonun atası olarak bilinen, Antik çağlarda Yunanistan’da ortaya çıkan tek telden oluşan ve farklı yüksekliklere sahip olan Monokord, daha sonra Ortaçağ Avrupa’sında tel sayısı 4’e çıkarılarak icra edilmeye devam edilmiştir. Müziğin yapısı ve dönemin ihtiyaçları gereği daha fazlası istenmiş ve 15. yüzyılda 4 telli Monokord’a klavye eklenerek Klavikord ortaya çıkmıştır ve 18. Yüzyıla kadar kullanılmaya devam edilmiştir.

16. Yüzyılda Venedikli Spinetti, Epinet adında bir çalgı geliştirmiştir ve bu çalgı orkestralarda yer alan ilk klavyeli çalgı olmuştur. Klavikord ve Epinet’in seslerinden yeteri kadar güçlü bir ses elde edilemediği için bu çalgılar geliştirilmiş ve her ses için 3 tel takılmasıyla Klavsen adlı çalgı ortaya çıkmıştır. 17. ve 18. yüzyılda klavsen müziği doruğa ulaşmıştır. Tuşlara sert ya da yumuşak dokunulsa da , aynı gürlükte ses veren bu çalgı daha iyisini geliştirme güdüsü ve gereksinimi ile yerini 19. yüzyılda piyanoya bırakmıştır.

Piyano, sesin yüksekliği (incelik-kalınlık) ve gürlüğü bakımından (p)-(f) bütün tınısal özellikleri geniş bir yelpazede bize sunar ve kalın La’dan ince Do’ya kadar yedi oktavlık büyük ses genişliğine sahiptir. Bu nedenle günümüze kadar hem solo çalgı olarak hem de oda müziği ve orkestralarda yerini almıştır. Aynı zamanda uyumlu ses tınıları açısından eşlik çalgısı olarak da çok fazla kullanılmıştır.

“Piyano öğretiminin genel amacı öğrencinin müzik anlayışı, müzik sevgisi ve zevkini geliştirmektir. Bütün çalgılar içinde, çalışmaya en elverişli, en erken yaşlarda başlanabilecek olanı, hiç kuşkusuz piyanodur. Çünkü diğer müzik aletlerinden farklı olarak istenilen ses piyanoda hazır olarak bulunmaktadır. Bu sayede çalgı çalmak isteyen çocuk, çok kolay bir şekilde duymak istediği sesleri piyanonun tuşlarına dokunarak elde edebilir” (Demirova, 2008, s. 23).

Özer’e göre (2010, s.11), piyano eğitimi müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitiminin önemli bir dalıdır. Çok ses üretebilen özellikteki yapısı, sürekli değişmeyen akordu, solo ve eşlik çalgısı olarak kullanılabilme özellikleri dolayısıyla müzik eğitiminin ana çalgısıdır ve çoğunlukla zorunlu çalgı olarak yer verilmektedir..

Coşkuner'e göre (2015, s.12), “gerek ses elde etmedeki kolaylığı, gerek popüler bir çalgı olması, gerekse bireyin müzik eğitime faydalarından dolayı piyano yaygın müzik eğitim kurumlarında en çok tercih edilen çalgılardan biri olmuştur”.

Lavignac'a göre, (1939; Akt. Sağ, 2019, s.2) piyano eğitimi tüm çalgı çalanlara faydalıdır ve özellikle çalgı eğitimi, şan eğitimi, müzik kuramları ve kompozisyon eğitimi alan müzik eğitimcilerinin piyano çalgısını öğrenmeleri zorunludur”.

Ertem'e göre, (2011, s. 646) piyano eğitimi çalgı eğitiminin temel boyutlarından biridir. Piyano bireye, çoksesli müzik yapma olanağı sağlaması nedeniyle diğer çalgı gruplarından farklı bir konuma sahiptir. Bu bağlamda, mesleki müzik eğitimi veren veya müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğrenim gören her öğrenci piyano eğitimi almaktadır.

Demirova ise (2008, s. 26), piyano eğitiminin faydalarından şu şekilde bahsetmektedir:

- Çocuğun müzik yeteneğini daha ileri düzeye götürür.
- İşitme yeteneği ve ritim duygusunu geliştirir.
- Hafızasını geliştirir.
- Müzik iç disiplini sayesinde belli bir konuya konsantre olup yoğunlaşmayı ve dikkatini arttırmayı sağlar.
- Göz, el ve ayak işbirliği ile aynı zamanda kas koordinasyonu sağlar.
- Soyut düşünme becerisini kazandırır.
- Hayal gücü ve yaratıcılık gibi yönleri ortaya çıkarır ve güçlendirir.

“Piyano eğitiminin temelinde, öğrenciye müzik dokusunu kavrayabilme, tınıları ayırt edebilme, doğru cümleleyebilme, ezgi ve eşliği istenilen şekilde duyurabilme alışkanlıklarını kazandırmaya yönelik amaçlar yer almalıdır. Bu hedeflere ulaşmada izlenecek yol ise, teknik ve müzikaliteye yönelik performans çalışmalarının bir arada yürütülmesidir” (Çimen ve diğerleri, s.75).

Piyano eğitimi, bütün sesleri bir arada barındırması, sesin kolay elde edilebilir olması, aynı zamanda kulak gelişiminde de kullanılan bir çalgı olması sebebiyle çok önemli bir yere sahiptir ve müzik eğitiminin başlangıcı için en elverişli çalgıdır. Bu bağlamda piyano eğitimi içinde birçok dinamiği barındıran ve dikkatli oluşturulması gereken bir çalgı eğitimi sürecidir. Bu nedenle piyano eğitimi programı titizlikle öğrenciye aktarılmalıdır ve müzikal gelişimi desteklenmelidir.

2.2. Nüans

Sesin kulağımızda meydana getirdiği hafiflik veya kuvvetlilik etkisine gürlük denir. Gürlükler bir takım harfler, kısaltmalar ve işaretler yoluyla belirtilir. Müzik eserleri içinde anlatılmak istenilen duyguların ifade edilmesinde kullanılan çok sayıda gürlük terimleri ve işaretleri vardır. Gürlük terimleri, müzikte kullanılan diğer terimler gibi genelde İtalyanca terimlerdir. Gürlük, sesin hafif veya kuvvetli işitilmesi ile ilgili olup, sesin incelenmesi veya kalınlaşmasına etki etmez (Güngör, 2012, s.107).

Say’a (2010, s.581) göre sözlük anlamı ayırtı, ince fark olan nüans sözcüğü müzikal ifadeye anlam kazandırmak için kullanılan ses gürlüğü işaretleri olarak da tanımlanmaktadır ve seslerin en hafif ile en gür sınırları arasındaki bölge, çeşitli gürlük derecelerine bölünür ve gürlük işaretleri ile belirtilir.

“Nüanslar, müzikal yorum sanatının en etkili araçlarından biridir. Onlar ezginin müziksel gelişimine hayat katmaktadır ve müzikal dokuyu renklendirip zenginleştirmektedir. Piyano çalarken nota yazısının okunması öğrenci için tek amaç oluşturmamalıdır. Çalışmadaki belirleyici öge müzikal yorum olmalıdır. Öğrencide farklı nüanslar elde edilmesine ilişkin işitsel-devinişsel bağlantıların oluşturulması önemlidir” (Çimen ve diğerleri, 2013, s.65).

Nüans işaretleri uluslararası müzik dilinde İtalyanca olarak kabul edilmiştir. Her nüans işareti istenilen bölgedeki portenin altına yazılmaktadır. Birçok nüans işareti ve dereceleri vardır. Örneğin bir anda gürlük derecesi değişip gür veya hafif olabilir ya da gürlük derecesi ağır bir şekilde artıp azalabilir. Müzik dilinde bu işaretlerin İtalyanca kısaltılmış halini de görebilmekteyiz.

Eserler içerisinde birçok nüans terimleri görülmektedir, bu nüans terimleri İtalyanca olmakla birlikte notasyon üzerinde kısaltmalarla ifade edilmektedir:

Tablo 1

Nüans işaretleri

Nüans terimi	Kısaltması	Anlamı
pianissimo	pp., ppp.	çok hafif
piano	p.	hafif

mezzo piano	mp.	orta hafiflikte
mezzo forte	mf.	orta kuvvette
forte	f.	kuvvetli
fortissimo	ff.	çok kuvvetli
molto fortissimo	fff.	çok fazla kuvvetli
forzando, con forza	fz.	çok kuvvetli, vurgula
forte piano	fp.	kuvvetliden sonra hafif
crescendo	cresc.	gittikçe kuvvetlenerek
decrescendo	decresc.	gittikçe hafifleyerek
diminuendo	dim.	Gittikçe hafif

Nüanslar, müziğin daha anlaşılabilir ve anlamlı olabilmesinden dolayı gereklilik gösterir. Konuşurken veya mimiklerimizle bile kendimizi ifade ediyorsak, müziğimizi de nüans terimleri ile ifade edebilmekteyiz. Yani müziğin mimiği de nüanslardır diyebiliriz. Konuşurken nasıl dilimizi iyi kullanıyorsak, anlatmak istediklerimizi tonlamalar ve ifadelerimizle anlatıyorsak müziğin de bir dil olduğunu unutmamalı ve müzikal ifadelerde de gerekli özeni göstermeyliyiz. Nüans kullanılmayan ve sadece nota çalmaktan ibaret olan bir performans, çalınan eserin tam anlaşılabilir olmasını engellemektedir. Nüanslar eserleri zenginleştirir ve anlaşılabilirliğini artırır.

“19. Yüzyıla kadar notalar, seslendiricinin etlendiren ruh vereceği bir iskelet olarak görülüyordu. Beethoven döneminden başlayarak müzikal anlatıma yol gösterecek terimler kullanılmıştır” (Say, 2001, s.56).

Nüanslar, eserin sadece nota çalmak olmadığını gösteren ruhsal dışavurumlardır. Nüans terimlerini iyi bir şekilde dinleyiciye yansıtabilmek icracının yapması gereken büyük ve zorlu bir iştir.

Feridunoğlu (2014, s.92), “Temel Müzik Teorisi” kitabında gürlük işaretlerinin iyi bir müzisyenin duyguları ile uyuşması gerektiğini belirterek, Barok dönemde piyanist ve besteci olan Bach’ın eserlerinde çağın yetersiz imkânları sebebi ile nüans işaretlerinden “forte” ve “piano” işaretleri harici nüans işaretlerinin kullanılmadığını dile getirmiştir. Fakat eserlerin orjinallerinin günümüze kadar ulaşamaması, birçok nota yazısının basımıyla ve müziğin

günümüzde Barok dönemden farklı olarak icra edilmesiyle birlikte günümüz eserlerindeki nota yazımlarında birçok nüans terimleri görmekteyiz.

2.3. Barok Dönem Müziği

Barok dönem 17. Yüzyılın ilk çeyreğinden 18. Yüzyılın ortasına kadar egemen olan, Rönesans ile klasik dönem arasındaki zaman dilimine denk gelen, müzik tarihinde Monteverdi'den J. S. Bach'a uzanarak yaklaşık 150 yılı kapsayan, genel yönelimiyle soylular kesiminin beğenisini yansıtan çağ üslubudur (Yoluk, 2019, s. 24).

“Barok kelimesi dönemi değersizleştirmek için kullanılan Portekizce de işlenmemiş, çarpık inci anlamlarına gelen bir kelimedir” (Jaçe, 2019, s.3).

Barok dönem sonrası bestecilerin, dönemi eleştirmek amacıyla “biçimsiz inci” anlamına gelen *barocco* kelimesini, bu döneme verdikleri söylenmektedir. Bu eleştirilerin sebebi, barok dönem müziğinin sadelikten uzak ve dinleyici yoracak kadar fazla süslü bir anlatıma sahip olmasıydı. Söz konusu “Barok” kavramı, Rönesans ile Klasik Dönem arasında soylu kesimin estetik görüşlerini yansıtan aralıkta kullanılan bir kavramdır ve bu kavram resim, heykel, müzik ve mimari gibi birçok sanat dalında etkisini göstermiştir.

Barok müzik ise karmaşık armoni yapısı, çok sık rastlanan ton geçişleri ile anlaşılması zor bir müzik stiline sahiptir. Bu karmaşıklık ve süs, dönemin diğer sanat dallarında da görülmektedir.

Barok dönem müziği İtalya'da opera'nın ilk adımlarıyla başlayıp, Almanya'da Johann Sebastian Bach'ın ölümü ile sona ermiştir. Yaklaşık 150 yılı kapsayan bu dönemde kültür ve müzik anlamında birçok yenilik gerçekleşmiştir.

Petenkaya (2006, s. 23), Barok dönemin genel özelliklerini şöyle sıralamıştır:

- Barok döneminde din dışı müzik, kilise müziğine göre ön plana çıkar.
- 1600'lere kadar vokal müzik hakimdir. Barok çağda enstrümantal müzik kişilik kazanır.
- Bu çağın en önemli yeniliği dramatik öge olmakla birlikte opera, oratoryo ve kantat alanlarında büyük gelişmeler yaşanır.
- Bugün bilinen şekliyle majör ve minör kavramı, kilise modlarının yerini alır.

- Müzik tarihinde ilk olarak akor yapısı ve bağlanışlarına yer verilir.
- Yepyeni bir düşünce olan şifreli bas kavramı ortaya çıkar.
- Dans süiti, solo sonat, trio sonat, solo konçerto, konçerto grosso, uvertür ve füğ gibi yeni formlar ortaya çıkar.

Barok dönem müziği, Rönesans çağından farklı olarak daha serbest ve gösterişli olarak adlandırılabilir. Aynı zamanda Rönesans müziğine karşı bir zıtlık bulunmaktadır ve bu zıtlıklar birçok şekilde karşımıza çıkabilir.

Tan (2018, s. 46) barok dönemdeki karşıtlığı şöyle anlatmaktadır:

“Barok dönemin müziğini anlatmak için seçilen en belirgin sözcük karşıtlıktır. Karşıtlık müziğin içerisinde çeşitli şekillerde karşımıza çıkabilir. Nüans (forte-piano) ses gürlüğündeki hareketleri belli bir şekilde gösteren işaretler ilk kez bu dönemde ortaya çıkmıştır. Eser içerisinde bir melodiden başka bir melodiye geçiş ve birden fazla temanın olması, bu dönemde gerçekleştirilmiştir. Ritim yani eser içerisinde yavaş ve hızlı birden çok ritmi farklı bölümlerin ayrılması birer karşıtlığa örnektir.”

Delikara ise (2010, s. 206) barok dönem müziğindeki zıtlıktan şöyle bahseder:

“Barok müziğin içindeki karşıtlık (kontrast), çeşitli şekillerde karşımıza çıkabilir; yüksek sesli ve kısık sesli, bir melodiden bir başkasına geçme, solo ve tutti (orkestra), yüksek ve alçak perde yani oktav, hızlı ve yavaş (bu iki şekilde olabilirdi: hızlı giden bir bölüm, yavaş giden bölümle veya hızlı çalan çalgılarla yavaş çalanlar karşılaşabilirdi) yankılanma etkisi, aynı ya da benzer müziksel çizgilerin yüksek sesli çalınması ile ön plana çıkarılması ve bazı müziksel cümlelerin klavsen yada başka solo enstrümanlarla tekrar edilmesi gibi”.

Barok Dönem, müziksel nüansların ortaya çıktığı, önemsendiği ve ağırlıklı olarak İtalyanca müzik terimleri ile ifade edildiği bir dönem olarak da tarihteki yerini alır. Sözelimi ses düzeyinin yükselmesini ifade eden crescendo (İtalyanca) ve alçalmasını ifade eden decrescendo, İtalyanca terimlerdir. Bunun gibi eserin tempo hızının nasıl bir karakterde çalınacağını, -neşeli, orta hızda, yavaş ve hüzünlü- belirleyen birçok nüans, birer performans üslubu ve karakteri olarak önem kazanır (Atan, 2016, s.19).

Bu bağlamda müziksel ifadeleri anlamlandırmak, ön plana çıkarmak ve eserin dinleyiciye zengin bir anlatımla aktarılabilmesi için nüanslar önemli birer araçtır. Barok dönemin müzikal anlatım üslubunda da bu durum gerçekleşmiştir. Bu çağın stilinde her duygu,

ince ayrıntılara girilerek işlenmiş ve ön plana çıkarılmıştır. Bu dönemde de eserin üslubunu güçlendirmek ve anlaşılabilirliğini artırmak için nüans terimleri önem kazanır ve eseri yorumlayan kişi tarafından bu ayrıntılar derinlik taşımaktadır.

2.3.1. Füg

“Latince “kaçmak” anlamında kullanılan “Fuga” sözcüğünden türeyen füg formu; birbirini izleyen, taklit eden ve bir anlamda birbirlerinden kaçan partilerden oluşmuştur. Füg ifadesi müzik tarihinde ilk kez Alman gezgin Oswald von Wolkenstein (1377– 1445) tarafından XV. yüzyılda kullanılmıştır” (Kaya, 2009, s. 30).

“Füg, kontrpuan ile yazılmış tek bölümlü yapıttır. Tek temalı olduğu kadar iki veya üç temalı da olabilir. *Konu* denilen ana tema, bunun taklidi olan *cevap* ve *karşı konu* fügün oluşturucu öğeleridir. Konu ve cevap partilerinin yer almadığı ölçülere *episod* veya sergi kesintisinde ise *codetta* denir” (Korkmaz ve Çiftçi, 2020, s. 257).

Kontrpuanlı (karşı melodili) formların en önemlisi ve en asili, fügtür. Kanon gibi fügte de, yüksek kontrpuan sanatı ve ince espriler bulunur, fakat içinde, kanondaki sıkılığın gergin hatlarına hiç rastlanmaz. Kanonun ilk beliren teması, diğer temayı da önceden ve kesin olarak tayin eder. Böyle bir sıkılığa yer vermeyen, bununla beraber imitasyon sanatının özünü teşkil eden fügte ise; tema, çeşitli biçimlere girerek ve daima değişen bir aydınlık içinde kendini gösterebilir. Çok büyük gelişmeli ilerlemeler ve kontrastlar yapılabilir. Bütün bunlar polifonik stil içinde kesin sınırlarla ayrılmaksızın birbiri içine geçerek bütünleşirler (Kasap, 2008, s. 24).

“Füg, kontrpuan tekniklerini en yoğun ve ustaca kullanabilme olanağı sunan bir yazı türüdür. *Konu* (Suje) adı verilen bir temanın, füg boyunca farklı partilerde ve farklı tonlarda duyurulması yoluyla, füg yazısının genel kompozisyon dili oluşur” (Kaya, 2009, s. 30).

Cangal (2004. Akt.: Pekdağ, 2003, s. 33), füg formuna has olan ve füg boyunca sık sık duyulan temanın özelliklerini şöyle sıralamıştır:

- Tonalitenin genellikle temel ya da beşlisi ile küçük bir sustan sonra başlar.
- Kendine has ezgisel, tartımsal görünümü bir bütünü oluşturmaktadır.
- İlk dinleyişte akılda kalıcı ve anlaşılırdır.
- Belirgin kalış çizgisi ile tonalitenin temel veya üçlüsünde biter (modülasyon yapmışsa, aynı şekilde yeni tonalitenin temel veya üçlüsünde biter.)
- Genellikle bir motif ya da bir cümle yer alır.

2.4. İlgili Yayın ve Araştırmalar

Sağ (2019), “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans Öğrencilerinin Piyano Eğitiminde Kullanılan Terim Ve İşaretleri Bilme Durumu” adlı araştırmasında müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda, nitelikli öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde piyano ve diğer çalgı derslerinde kullanılan temel terim ve işaretlerin doğru bir şekilde kavranmasının önemini vurgulamıştır. Bu çalışmada, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dört dönem piyano derslerini alan 2017-2018 yılı Lisans 3 öğrencilerinin piyano derslerinde kullanılan terim ve işaretlere ilişkin bilme durumları araştırılmıştır. Bu çalışma, durum saptamasına yönelik betimsel bir araştırma olup, ‘kaynak tarama’ ve ‘anket’ yöntemleri ile hazırlanmıştır.

Sonuç olarak; uygulanan anket ve elde edilen veriler doğrultusunda, Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı iki yıllık zorunlu piyano dersi almış olan üçüncü sınıf Lisans öğrencilerinin, piyano derslerinde kullanılan terim ve işaretlerini teorik açıdan belleyebilme açısından yeterli düzeyde bilgi sahibi olmadıkları sonucuna varılmıştır.

Sarıkaya (2018), “Piyano Eğitiminde Etüt Çalmanın Önemi, Gerekliliği Ve Çalışma Prensiplerine Yönelik Öğrenci Görüşleri” başlıklı tezinde Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin etüt çalmanın önemi ve gerekliliğine ilişkin öğrencilerin etüt çalmaya ilişkin görüşlerinin alınması amacıyla görüş anketi geliştirmiştir. Araştırmanın verileri araştırmacının oluşturduğu “Piyanoda Etüt Çalmaya Yönelik Görüş Anketi” isimli anket ile toplanmıştır. Araştırma Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programında eğitim gören 175 öğrenci üzerinde uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda örneklem grubu, maddelere sıkça olumlu görüş bildirmiş ve örneklem grubunun etüt çalmanın öneminin ve gerekliliğinin büyük ölçüde farkında olduğu sonucu saptanmıştır.

Kaleli (2014), “Müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitimi sürecinde kazandıkları teknik davranışların incelenmesi: Necmettin Erbakan Üniversitesi örneği” başlıklı araştırmasında, müzik öğretmeni adaylarının piyano dersi süresince edindikleri teknik davranışları belirlemeyi, öğrencilerin teknik davranışlarındaki düzeylerinin piyano öğretim elemanlarının görüşleri ile ne derece tutarlı olduğunu saptamayı amaçlamıştır. Araştırma doğrultusunda nitel araştırma yöntemleri kullanılmış ve araştırmanın çalışma grubunu Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi lisans 1, 2 ve 3. Sınıf öğrencileri, örneklemi ise Necmettin Erbakan Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim dalı 1, 2, 3. Sınıf öğrencileri olmak üzere 15

öğrenci ve 9 öğretim elemanından oluşmuştur. Araştırmada görüşme ve gözlem formu verilerin elde edilmesi amacıyla kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda müzik öğretmeni adaylarının lisans 1 seviyesinde aldığı teknik davranışlar "iyi", lisans 2 seviyesinde "orta", lisans 3 seviyesinde "orta" derecede olduğu saptanmıştır. Öğretim elemanları ile yapılan görüşmeler sonucunda öğrencilerin gam, arpej gibi teknik durumlarının eksik olduğu, eserlerin cümle ifadelemesinde ve pedal kullanımında da yetersiz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Pirgon (2009), “Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Güçlüklerin Aşılmasına Yönelik Bir Uygulama” adlı araştırmasında Müzik Eğitimi Anabilim Dalı piyano eğitimi sürecinde yürütülen teknik çalışma yöntemlerinin yanı sıra alternatif olarak farklı bir yöntem uygulayarak eserlerde karşılaşılan teknik güçlüklerin aşılmasındaki başarı durumunu incelemiştir. Alternatif olarak uygulanan teknik çalışma yönteminin, öğrenciye baş edemeyeceği aşırı bir yük getirmemesi, öğrenciyi bunaltmaması ve ulaşılması beklenen teknik düzeye daha kolay ve kısa zamanda gelinmesi koşullarını sağlayıp sağlamadığı araştırılmıştır.

Bu yöntem, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrenci profili, piyano eğitimi süresi, piyanoda kazandırılmak istenilen beceriler gibi birçok faktör göz önüne alınıp dikkatle irdelendikten sonra gözlemlenen ihtiyaçlar doğrultusunda yapılandırılıp, uygulanmıştır. Uygulama sürecinde, betimsel ve deneysel olmak üzere iki yöntem kullanılarak çalışma grubuna görüşme formu ve tutum ölçeği uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda öğrencilerin teknik çalışma yapma durumuna olan ön yargılarının kalktığı gibi sonuçlara varılmıştır.

Gün ve Köse (2012), “Piyano Eğitiminde Müzikal Terimler Ve Çalma Tekniklerine İlişkin Bilişsel Düzey Analizi” adlı araştırmasında Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda bir araştırma yapmış ve öğrencilerin çalışmış olduğu eserlerdeki çalma tekniklerini ve müzikal terimleri bilme durumlarını ölçmeyi amaçlamışlardır. Söz konusu amaç doğrultusunda “Bilişsel Düzey Testi” hazırlamışlardır. Elde edilen veriler, araştırmacılar tarafından frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanarak işlenmiş ve yorumlanmıştır.

Sonuç olarak, öğrencilerin hız terimleri, hız değişkenleri, nüans terimleri, müzikal ifade ve çalma tekniklerinin anlamlarını çoğunlukla yanlış bildikleri saptanmıştır ve piyano eğitiminin ilk aşamalarından itibaren bilişsel hedef davranışların da kazandırılmasının amaçlanması gibi önerilerde bulunulmuştur.

Tezer (2010), “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Karşılaştıkları Teknik Problemlerin İncelenmesi” adlı araştırmasında Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları teknik problemlerinin incelenmesi amacıyla bir çalışma yapmıştır. Araştırmada Güzel Sanatlar Liselerindeki öğrencilerin piyano çalarken karşılaşılan teknik problemler, bu problemler doğrultusunda öğrencilerin yaptıkları davranışlar, piyano öğretmenlerinin bu problemler karşısında öğrencilere uygulattıkları teknik çalışmalar, piyano dersinde kullanılan etüt ve egzersizlerin içeriği ve okuldaki piyano çalışma imkanları incelemiştir. Güzel Sanatlar Liselerinde piyano eğitimi gören öğrencilerin teknik problemlerinin durumunu tespit edilmiş ve bu problemlerin giderilebilmesi için öneriler sunulmuştur.

Araştırma doğrultusunda öğrencilerin %36,4’ünün teknik problemlerini gidermek için; öğretmenin önerdiği alıştırma çalıştığı, %9,1’inin problem ile ilgili alıştırma sürekli tekrarladıkları ve eserlerde teknik problem yaşadıkları bölümleri çalıştıkları saptanmıştır.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin yaşadıkları teknik problemlerin giderilmesi için teknik çalışmaların yapılması, ders sürelerinin uzatılması gerektiği, öğretmenlerin piyanoyu daha aktif kullanılmasının öğrenci motivasyonuna katkı sağlayacağı gibi önerilerde bulunulmuştur.

Demirtaş ve Ekinici (2013), “Barok Dönemi Piyano Eserlerini Yorumlamada Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Müzik Öğretmeni Adaylarının Görüşleri” adlı araştırmasında görüşlerin belirlenmesi amacıyla müzik öğretmeni adaylarına araştırmacı tarafından anket uygulanmıştır. Hazırlanan anket, rastgele belirlenen 4 adet üniversiteden toplamda 172 öğrenciye uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda, barok dönem eserlerinde karşılaşılan sorunlara verilen yanıtlar arasında, Barok dönem eserlerinde her iki elde ana ezgilerin yer alması sebebiyle öğrencilerin el koordinasyonlarını, piyano eserlerinde sağlamakta zorlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber, öğrencilerin Barok dönem eserlerinde deşifre yaparken zorlandıkları, notasyonda verilen teknik, stil ve form yapılarına ilişkin bilgi durumlarının düşük olduğu saptanmıştır. Barok dönemin önemli müzik formlarından biri olan füglerde, değişik şekillerde sürekli tekrar eden karmaşık ve yoğun armonik ve melodik yapının önemli bir adımı da bu karmaşık yapı içerisinde ayırt edip çalabilmesinin önemli bir adım olduğu ve öğrencilerin

eserin deşifre aşamasında iken temaların teker teker belirtilmesinin faydalı olabileceği gibi önerilerde bulunulmuştur.

Demirbatır ve Özer (2017), “J. S. Bach’ın Bwv 881 Fa Minör Prelüd Ve Fügünün Analizi Ve Eğitsel Açıdan Öneriler” adlı araştırmasında J. S. Bach’ın “ İyi Düzenlenmiş Klavye için 48 Prelüd ve Füg” adlı eserini müzikal açıdan incelemişler ve piyano eğitimi için eğitsel hedeflere uygunluğunu saptamışlardır.. “İyi Düzenlenmiş Klavye İçin 48 Prelüd ve Füg” Barok dönem müziğinin iki el koordinasyonu, parti duyurabilme, müzikal seslendirmeler gibi birçok becerinin geliştirilmesinde, analiz yaparak eser çalışma alışkanlığının kazanılmasında önemli birer durum olduğunu, daha önce yapılan araştırmalarda ortaya konulduğunu belirten araştırmacılar çalışmalarında, örneklem olarak seçilen eserin müziksel ve eğitsel açıdan analizlerini yaparak incelemişlerdir.

Araştırma sonucunda, Füglerde temanın her zaman ön planda olması, temaların girişinin renkli kalemlerle işaretlenmesi, iki elde ayrı ayrı temaların duyurulmasına dikkat ederek çalışılması gibi önerilerde bulunulmuştur.

Arapgirlioğlu ve Kalan (2011), “Barok Dönem Müziğinde Ritm Ve Ölçü Yapılarıyla Tempo Ve Vurgu Noktaları Arasındaki İlişkiye Yönelik Stilistik Bir İnceleme” adlı çalışmada ortaçağ ve günümüz arasında geçen zaman diliminde, sanat tarihi açısından en önemli dönemlerinden biri olan ve daha sonraki dönemlerin stillerini yapısal ve teknik anlamda çok fazla etkilemiş olan Barok döneme ait temel bilgilerin önemini belirterek, dönem içerisindeki kaynakları incelemişlerdir.

Çalışmada, bahsi geçen kaynakların ritm, ölçü, tempo gibi yapılar arasındaki ilişkiler dahilinde gerçekleşen uygulamalar incelenmiştir. Dönem özelliklerinin stilistik yapısı ve uygulanış biçimlerine ilişkin anlamlı bulgulara ulaşılmıştır.

Em (2019), “İlkokul 3. Sınıf Öğrencilerinin Dinlediği Metni Anlamasında Müzikal Nüans Ve Ritmik Yapıların Etkisi” başlıklı araştırmasında, müziğin bazı dinamiklerini kullanıp öğrencilerin dinledikleri eserleri daha anlaşılır hale getirmeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda dinleme metinlerinde nüanslar ve ritmik yapılar kullanılmıştır. Araştırmada öntest-sontest model kullanılmış ve deney-kontrol gruplarına “Dinleme-Anlama Başarı Testi” uygulanmıştır. Daha sonra kontrol grubuna uygulanan metinler aynı kalırken, deney grubuna müzikal dinamiklerle yeniden yapılandırılarak uygulanmıştır.

Yapılan çalışmada elde edilen verilerin sonuçlarına göre; dinleme metinlerinde kullanılan ritmik yapılar ve müzikal nüanslar istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ancak deney grubu farkları arasında ciddi bir artışın olduğu saptanmıştır. Diğer bir yandan nüanslar ve ritmik yapılar karşılaştırıldığında daha anlamlı olduğu sonucuna varılmış ve nüansların da öğrencilere olumsuz yönde etki etmediği gözlemlenmiştir. Araştırmanın sonucu doğrultusunda nüans işaretleri yeniden düzenlenerek metin oluşturulup tekrar denenmesi gibi öneriler sunulmuştur.

Güngör (2012), “Uluslararası Müzik Yazısının İncelenmesi” başlıklı araştırmasında; müzik yazısını oluşturan işaret, şekil ve terimlerin ortak kullanımıyla oluşan uluslararası müzik yazım sisteminin incelenmesini amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda müzik yazım sistemini oluşturan ve müzik yazısında kullanılan işaret, şekil ve terimlerin doğru kullanım ve yazımları belirlenerek tespit edilmiştir. Müzik eserlerinin; müzik yazım kurallarına uygun, doğru ve hatasız yazılmış notaların, müziği öğrenme ve öğretme sürecinde etkisi, müzik eserlerinin seslendirilmesinde başarısı, dinleme ve takip aşamasında rahatlık ve kolay algılama, basılmış olması ile de kalıcılığı ile müzik yazısı tüm yönleriyle araştırılmış ve ne denli önemli olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Uluslararası müzik yazısının kullanımında senfonik orkestrayı oluşturan çalgıların partitür içinde yazımları ve ses aktarımları (transpozeleri) belirtilmiştir. Çalışmada günümüzde kullanılan ve dünyaca kabul görmüş olan uluslararası notasyon ve standartları belirlenerek ortaya konulmuştur.

Şişman ve Pirlibeyoğlu (2017), “Piyano Dersi Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Performansı Hakkındaki Görüşleri” adlı çalışmasında öğretim elemanlarından piyano dersi alan öğrencilerin performansları hakkındaki görüşleri almıştır. Bu nedenle çalışmada Ege Bölgesi’nde yer alan üniversitelerin lisans programlarında öğrenim görmekte olan müzik öğretmeni adaylarının piyano performansları incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, Ege Bölgesi’nde bulunan dört müzik eğitimi anabilim dalında 2014-2015 öğretim yılında görev yapan 12 piyano dersi öğretim elemanından oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından oluşturulan görüşme formu, veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda müzik öğretmeni adaylarının çoğu zaman piyano icraları seviyesine ulaşamadıkları, ayrıca piyano dersi öğretim programında işlevsel piyano becerilerine ve Türk ezgilerine daha çok ağırlık verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Jelen (2013), “Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar” adlı çalışmasında müzik öğretmeni yetiştirirken piyano eğitiminin

kalitesini yükseltmek ve daha yetkin müzik öğretmenleri yetiştirmek amacıyla müzik öğretmeni yetiştirmede piyano eğitimi sürecinde yaşanabilecek sorunların çok yönlü olarak ele alınarak ortaya konması, incelenmesi ve bu sorunlara çözüm önerilerinin sunulmasını amaçlamıştır. Araştırma grubunu, 2011-2012 yılında Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında bireysel ders şeklinde piyano derslerine giren 10 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda müzik öğretmeni yetiştirirken piyano eğitimi sürecinde yaşanan sorunlar ortaya konulmuştur.

Araştırma sonucunda söz konusu sorunlarla ilgili piyanoya başlama yaşının dikkate alınarak hedeflerin karşılaştırılması, piyano öğretim elemanlarının eşlik yapma ve çalarak örneklendirme gibi davranışlarda kendini geliştirmeleri, ders programlarının içerik ve zaman bakımından yeniden düzenlenmesi gerektiği önerileri sunulmuştur..

Yazıcı (2013), “Piyano Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların Piyano Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi” adlı çalışmada piyano öğretiminde karşılaşılan güçlüklerin piyano eğitimcileri tarafından değerlendirilmesini amaçlamıştır. Çalışma, çeşitli illerde görev yapan Güzel Sanatlar Liseleri öğretmenleri ile 2012-2013 eğitim öğretim döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında nicel araştırma deseni kullanılmış ve araştırmacının hazırlamış olduğu “Piyano Öğretmeni Anketi” uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda, piyano öğretmenlerinin fa ve sol anahtarlarındaki notaları dikey olarak okuma, bir anahtardan diğer anahtara geçerek çalma, parmak numaralarına uyarak çalma, deşifre yapma, staccato çalış tekniğini kullanma, legato ve staccato tekniğini her iki elde çalma, hız terimlerine uygun çalma, parçaları akıcı bir biçimde çalma, temel ritim kümelerini doğru çalma, hatalarını fark etme ve çözüm üretme becerilerinin öğrenciye kazandırılma sürecinde çeşitli sorunlarla karşılaştıkları tespit edilmiştir.

Oğan (2013), “Piyano Öğretiminde Carl Czerny Op.599 Ve Jean-Baptiste Duvernoy Op.176 Metodlarında Yer Alan Etüdlerin Klasik Dönem Sonatin İcralarına Etki Durumu” adlı araştırmasında Carl Czerny Op.599 ve Jean-Baptiste Duvernoy Op.176 Metodlarında yer alan etütleri ile Klasik dönem Sonatin icralarına etki düzeyinin belirlenmesi amacıyla Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı’nda yardımcı piyano dersi alan ilköğretim düzeyindeki öğrencilerle bir çalışma yapmıştır.

Araştırmada karışık desenler modeli kullanılmıştır. Deney öncesinde hazırlanan ölçek aracılığıyla 1. hafta her iki gruba ön-test uygulanmış ve bu süreçte, grupların teknik ve müzikal beceri seviyelerinin tespit edilmesi amacıyla M.Clementi Sonatin Op.36,No:2 I. bölüm

çaldırılmıştır. Araştırma süreci içerisinde 2. haftadan itibaren birinci gruba C.Czerny'nin seçilmiş üç etüdü ve ikinci gruba da J.B.Duvernoy'un üç etüdü tespit edilerek çalıştırılmıştır. Ardından belirlenen etütlerle Clementi Sonatin üzerinde tekrarlı ölçümler yapılmıştır. Altı hafta sonucunda son test uygulanarak çalışma gruplarının geldiği düzeyi tespit etmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın sonucunda Carl Czerny Op.599 metodu ve Jean-Baptiste Duvernoy Op.176 metodunun Klasik dönem sonatin icralarında genel olarak müzikal ve teknik anlamda olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmış.

Güner (2008), *Piyanoda Sesin Temel Özellikleri Ve Tuşe Çalışmaları* adlı kitabında piyanistik açıdan yaşanan teknik sorunları ele almayı ve bunlara çözüm getirmeyi amaçlamış olup, bir piyanistin tuşe özelliklerini ve çalış stillerini sistematik olarak sunmayı hedeflemiştir. Piyanoda sesin tüm özelliklerini ele almakla birlikte el, kol, bilek ve parmaklar için birçok pozisyon duruş ve tutuş önerilerine yer verilmiştir. Aynı zamanda iki el arasındaki farklı çalış tarzları da bu kitapta örneklerle verilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri çözümleme teknikleri bulunmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, literatür taraması ile nitel araştırma yöntemi tekniklerinden *doküman incelemesi* ve *görüşme* tekniği kullanılarak piyano eğitiminde iki eldeki zıt nüans uygulamalarındaki zorlukların giderilmesi amaçlanmıştır.

“Literatür taraması, bir konu ile ilgili literatürde olan bilgilerin toplanması ve yorumlanmasını içeren kapsamlı bir çalışmadır” (Siyez, 2012, s. 12).

“Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma türü olarak tanımlamak mümkündür” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 41).

“Döküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.189).

“Görüşme, genel tanımına bakıldığında zaman araştırmacının ilgili kişilere kapalı uçludan açık uçluya uzanan bir yelpazede sorular sorarak bilgi topladığı yöntemdir” (Buran, 2017, s. 45).

Seidman, (2006; Akt. Buran, 2017) görüşmenin, sadece sorulara yanıt alınmaya çalışılan, hipotezlerin test edildiği bir değerlendirme süreci olmadığını vurgulamaktadır. Görüşmenin diğer insanların deneyimlerini ve o deneyimlerden çıkardıkları anlamı kavrama adına duyulan merakı simgelediğinden bahsetmektedir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Johann Sebastian Bach’ın klavye için bestelemiş olduğu 48 Prelüd ve Füglerinden olan Fügleri ve Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ile Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nın piyano bölümü öğretim elemanları oluşturmaktadır. Öğretim elemanları özellikleri aşağıda tablo şeklinde verilmiştir.

Tablo 2

Öğretim Elemanları Özellikleri

Katılımcı	Çalıştığı Kurum	Unvan
ÖE1	Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi	Doç. Dr.
ÖE2	Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi	Öğr. Gör. Dr.
ÖE3	Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi	Prof. Dr.
ÖE4	Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi	Öğr. Gör.
ÖE5	Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	Doç.
ÖE6	Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	Doç.
ÖE7	Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	Doç.
ÖE8	Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	Doç.

3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları

Piyano eğitiminde iki eldeki zıt nüans uygulamalarındaki zorlukların giderilmesi amacıyla yapılan bu araştırmada; konuyla ilgili yurtiçi ve yurtdışı literatür olabildiğince incelenmeye çalışılmıştır. Daha sonra “Yarı yapılandırılmış görüşme formu” ve Johann Sebastian Bach adlı Barok dönem bestecisinin “İyi Düzenlenmiş Klavye için 48 Prelüd ve Füg” eserlerinden olan Fügleri, nüans, ana temalar ve icrası bakımından incelenmiştir. Araştırmada literatür taraması yapılarak konuya ilişkin kaynaklar incelenmiş, yapılan literatür araştırması ve çalışmalar sonucunda piyano alanında uzman kişilerin de görüşleri alınarak görüşme formu hazırlanmıştır. Soruların anlaşılabilirliğini ölçmek için pilot görüşmeler yapılmış ve sorulara son hali verilmiştir. Soruların ve yapılan görüşmelerin amacı, yaşanan problemleri ayrıntılı bir biçimde betimleyebilmek ve eğitmen görüşleri alınarak sorunlara çözüm getirmektir. Piyano eğitmenlerinden randevular alınarak her biri ile görüşmeler yapılmıştır. Veriler röportaj ve ses kaydı ile saklanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden *doküman analizi* ve *görüşme tekniği* kullanılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda; doküman analizleri raporlaştırılarak, görüşmeler ise betimsel analiz yöntemi ile tablolastırılarak çözümlenmiştir.

“Dökümanlardan elde edilen verilerin mutlaka nicelleştirilmesi gerekmebilir. Araştırmacı belirlediği kategoriler ve analiz birimi doğrultusunda yaptığı analizleri düz yazı şeklinde rapor edebilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 199).

Betimsel bir çerçeve oluşturma amacıyla görüşme soruları göz önünde bulundurularak analiz için bir çerçeve planlanmış, verilerin hangi temalar altında ortaya konulacağı konusunda kategoriler düzenlenerek betimlenmesi amaçlanmıştır.

“Betimsel analizde amaç; elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunmaktır” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 239).

3.5. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği

Bu araştırma, piyano eğitiminde iki eldeki zıt nüansların uygulamasındaki zorlukların giderilmesi ve en etkili çözümlerin ortaya konması amacıyla yapılan nitel bir araştırmadır. Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nda piyano derslerine giren öğretim görevlileriyle yapılan görüşmeler sonucunda ortaya çıkan veriler ve konuya ilişkin kaynak bilgiler araştırmanın geçerliğini yansıtmaktadır.

3.6. Araştırmacının Rolü

“Nitel araştırmacı bizzat alanda zaman harcayan, araştırma kapsamındaki kişilerle doğrudan görüşen ve gerektiğinde bu kişilerin deneyimlerini yaşayan, alanda kazandığı bakış açısı ve deneyimleri, toplanan verilerin analizinde kullanan kişidir” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.44).

Bu araştırmada araştırmacının rolü, ilgili literatürü taramak, J.S. Bach’ın Prelüd-Füg’lerinden olan 48 Fügün incelemesini yaparak, verilerin araştırma için önem taşıyan kısımlarının analizini ortaya koymak ve piyano öğretmenlerinin görüşlerini almaktır. Bu bağlamda dökümanlar incelenmiş, hazırlanan görüşme sorularıyla piyano öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Elde edilen veriler, bulgular kısmında şekiller ve tablolar halinde sunulmuştur.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde veri toplama sürecinde kullanılan dökümanların analizleri veriler halinde sunulmuş, problem durumunu gösteren bulgular ortaya konmuştur. piyano eğitmenleri ile yapılan görüşmeler analiz edilmiştir. Tüm veriler tek tek incelenmiş ve ayrıntılı bir veri sunumu sağlanmıştır. Diğer yandan alt problemlere ilişkin bulgular da bu bölümde yer almaktadır. Gizlilik esasına dayanılarak, katılımcıların görüşleri isim verilmeden aktarılmış ve bu sebeple her bir öğretim elemanı için ÖE ifadesi kullanılmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Döküman incelemesi kapsamında incelenen, iki ciltten oluşan Johann Sebastian Bach adlı bestecinin “İyi Düzenlenmiş klavye için 48 Prelüd-Füg” eserlerinden oluşan örnekler aşağıda yer almaktadır.

4.1.2. Nüans Zıtlıkları Ve Ana Temalardaki Zıtlıklara İlişkin Bulgular

Aşağıdaki örnekte J. S. Bach’ın 1 numaralı do majör (1.cilt) Fügünden iki el için farklı nüansların uygulanmasını görmekteyiz. Bu örnekte sol elde gelen onaltılık notalar piano (p), sağ elde ise temanın gelmesiyle forte (f) nüansını görmekteyiz. Burada hem iki elde birbirine karşıt iki nüans hem de ana temanın daha güçlü duyurulmasını görmekteyiz.

Şekil 1. J. S. Bach Füg Do Majör zıt nüanslara ilişkin örnek

J. S. Bach Do Majör Fügünün (1.cilt) 9. ölçüsü aşağıdaki şekil 2’de yer almaktadır. Bu örnekte de sol eldeki onaltılık notaların piano (p), sağ eldeki temanın tekrar ettiği yerde forte (f) nüanslarını görmekteyiz. Diğer Do Majör Fügün örneğinde olduğu gibi bu örnekte iki elde birbirine zıt gelen iki nüansı ve ana temanın geldiği yerin daha kuvvetli çalınması gerektiğini görmekteyiz.

Şekil 2. J. S. Bach Füg Do Majör zıt nüanslara ilişkin örnek

Bir başka örnek ise aşağıda görmekte olduğumuz J.S. Bach'ın Füglerinden 1.ciltte yer alan 2 numaralı do minör 3 sesli Fügü. Bu örnekte iki elde de farklı nüansların istenmesi durumunu görebilmekteyiz. Aşağıdaki örnekte sağ elde p (piano), sol elde ise cresc. (crescendo) nüansları istenmektedir.

Şekil 3. J. S. Bach Füg do minör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek

Aşağıdaki örnekte J. S. Bach'ın 2 numaralı do minör Fügü (1.cilt) içerisinde 15. ölçüde ise yine ana temanın olduğu partinin forte (f), diğer partilerin piano (p) istenmesi durumu yer almaktadır.

Şekil 4. J. S. Bach Füg do minör zıt nüanslara ilişkin örnek

Aşağıdaki örnekte, Büyük Prelüd-Füglerin birinci cildinde yer alan üç numaralı do diyez majör örneğini görmekteyiz. Bu örnekte üçüncü ölçüde sağ eldeki onaltılık notalar piano (p), sol eldeki notalar ise ana temanın başlamasıyla mezzo forte (mf) istenmektedir. İki elde de zıt nüansları ve ana temanın vurgulanmasını görmekteyiz.

Şekil 5. J. S. Bach Füg Do Diyez Majör zıt nüanslara ilişkin örnek

J. S. Bach Re Majör Fügün (şekil 6) ilk ölçüsünde önce sol el forte olarak parçaya başlar ve temayı duyurur. Daha sonra hemen ikinci ölçüde tema sağ ele geçer ve bu kez temanın başladığı yerde forte nüansı yer almaktadır. Bu durum ana temaların her zaman diğer ele göre daha kuvvetli çalınması gerektiğine bir örnek oluşturmaktadır. Aynı füğde bir başka örnek ise şekil 7’de görülmekte olan on ve on birinci ölçülerde yer alan ana temalardır. Bu örnekte ana temaların geldiği her noktada forte nüansını da görmekteyiz. Örnekte onuncu ölçüde sol elde, on birinci ölçüde önce sol sonra sağ elde temaları görmekteyiz. Temanın bulunduğu elimiz her zaman daha kuvvetli çalınmaktadır.

Şekil 6. J. S Bach Füg Re Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek

Şekil 7. J.S.Bach Füg Re Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek.

J. S. Bach'ın 6 numaralı re minör Fügünün (1.cilt) 17. ölçüsünde (şekil 8) soprano partisinde onaltılık notalara karşı bass'da ana tema gelmektedir Ana temanın olduğu yerde forte çalınması gerekmektedir. Yine aynı Fügün bu kez 21.ölçüsünde sağ eldeki onaltılık notaların daha hafif, sol eldeki temanın geldiği yerde ise daha kuvvetli çalınması gerekmektedir. Şekil 9'daki örnekte de sağ elde olan onaltılık notaların piano (p) istenmesinin nedeni sol eldeki temayı daha iyi duyurabilmektir.

Şekil 8. J. S. Bach Füg re minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (17. ölçü)

Şekil 9. J.S. Bach Füg re minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (21. ölçü)

Aşağıdaki 10. Şekildeki örnekte ise Bach'ın 7 numaralı (1.cilt) Fügünden bir örnek yer almaktadır. Bu örnekte iki elde birbirinden farklı nüanslar görmekteyiz. Bu kez temanın yer aldığı sol eldeki onaltılık notalarda forte (f), sağ eldeki sekizlik notalarda ise mezzo forte (mf) nüansları istenmektedir. Bu örnekte de tekrardan temanın olduğu partinin diğer partiye göre yani diğer ele göre daha kuvvetli çalınması gerektiğini görmekteyiz.

Şekil 10. J. S. Bach Füg Mi Bemol Majör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek

Aşağıdaki örnekte 12 numaralı fa minör Fügden bir kesit yer almaktadır (1.cilt). Bu örnekte sağ elde mezzo forte nüansı istenirken sol elde ise piano nüansı istenmektedir. İki elde birbirine zıt iki nüans örneği görmekteyiz.

Şekil 11. J. S. Bach Füg fa minör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek.

Bir başka örnekte ise Bach'ın 13 numaralı Fa Diyez Majör Fügü (1.cilt). Bu örnekte sağ elde mezzo forte nüansını görmekteyiz ve sol elde onaltılık notaların geldiği yerde piano nüansı yer almaktadır. İki elde birbirine zıt nüanslar burada da karşımıza çıkmaktadır ve aynı zamanda yine temanın geldiği partide mezzo forte nüansını diğer partileri ise piano nüansı ile görmekteyiz.

Şekil 12. J. S. Bach Füg Fa Diyez Majör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek

Başka bir örneği ise, 14 numaralı fa diyez minör Fügünün 4. ölçülerinden itibaren görmekteyiz (1.cilt). Bu örnekte piano nüansı yer almaktadır ve daha sonra "tenute ed uguali", yani ses gürlüğü aynı düzeyde tutarak devam edilmesi istenmiştir. Sağ elde küçük crescendo'lar görmekteyiz ve altıncı ölçünün soprano partisindeki sol notasında mezzo forte istenirken sol elde crescendo istenmektedir.

XIV Fuga

Andante; con severa espressione (♩=100)

(a 4 voci)

Şekil 13. J. S. Bach Füg fa diyez minör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek

J. S. Bach 15 numaralı Sol Majör (1.cilt) Fügünün giriş kısmında ana tema mezzoforte olarak duyurulmakta, crescendo ve decrescendo nüanslarıyla devam etmektedir. Beşinci ölçü ile birlikte ana temanın sol ele geçtiğini görmekteyiz ve bu ölçüde tekrar iki elde birbirine zıt iki nüans yer almaktadır. Sağ el için “sotto voce” (hafif sesle) nüansı yer almakta ve sol elde, ana temanın tekrar ettiği noktada mezzoforte nüansı yer almaktadır. İki elde eş zamanlı gelen birbirine zıt iki nüansı bu örnekte görmekteyiz.

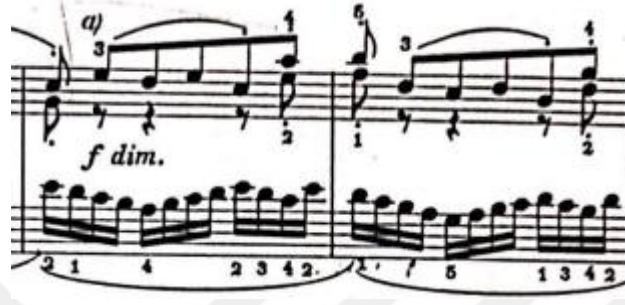
XV Fuga

Allegro moderato, ma con molto brio (♩=69)

(a 3 voci)

Şekil 14. J. S. Bach Füg Sol Majör iki elde zıt nüansa ilişkin örnek

Aşağıdaki bir başka örnek ise 21 numaralı Si Bemol Majör Fügüdür (1. cilt). Burada 30. ölçüde sol eldeki onaltılıkların hafif çalınması gerekirken sağ elde bulunan soprano partisinin daha fazla hissettirilmesi ve duyurulması gerekmektedir. Burada da iki elde zıtlık söz konusudur.

Şekil 15. J. S. Bach Füg Si Bemol Majör iki elde zıt nüansa ilişkin örnek

Aşağıdaki örnekte ise 24 numaralı si minör Fügün 43. ölçüsünden itibaren görsel yer almaktadır. Bu kısımda temayı belirten sol eldeki partilerin kuvvetli çalınması gerekirken sağ elde sürekli gelen onaltılık notaların hafif çalınması gerekmekte ve bu durumda iki elde zıtlık ortaya çıkmaktadır.

Şekil 16. J. S. Bach Füg si minör ana temaların kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek

Aşağıdaki örnekte Johann Sebastian Bach'ın 2.ciltte yer alan 1 numaralı Do Majör 3 sesli Fügünün ilk ölçülerini görmekteyiz. Bu örnekte eserin başlangıcında ana tema sol elde yer almaktadır ve sağ el henüz çalmaya başlamadığı için ana tema net bir biçimde duyurulmaktadır. Beşinci ölçü itibariyle ana temayı sağ elde görmekteyiz ve bu kez sol elde onaltılık notalar ana temaya eşlik etmektedir. Bu durumda sağ eldeki ana temanın ön plana çıkarılması ve forte çalınması istenmektedir. Daha sonrasında dokuzuncu ölçü itibariyle ana tema tekrar sol ele geçmekte ve bu kez sağ el onaltılık notalarla ana temaya eşlik etmektedir.

Şekil 17. J. S. Bach Füg Do Majör ana temaya ilişkin örnek (2. cilt)

Bir diğer örnek ise 2 numaralı do minör Fügün (2.cilt) ilk ölçülerinde yer almaktadır. Bu örnekte ana tema sol elde piano nüansı ile başlamış ve daha sonra sağ elde başlayan tema yine piano istenmekte olup tekrardan sol ele geçtiğinde yine piano nüansı yazılmıştır. Ana temalar piano nüansında yazılsa bile diğer partilere göre daha kuvvetli çalınması gerekmektedir. Bu örnekte temalara piano nüansının gelmesi demek, icra ederken diğer eldeki notaları daha da hafif yani pianissimo (pp) duyurmamız anlamına gelmektedir.

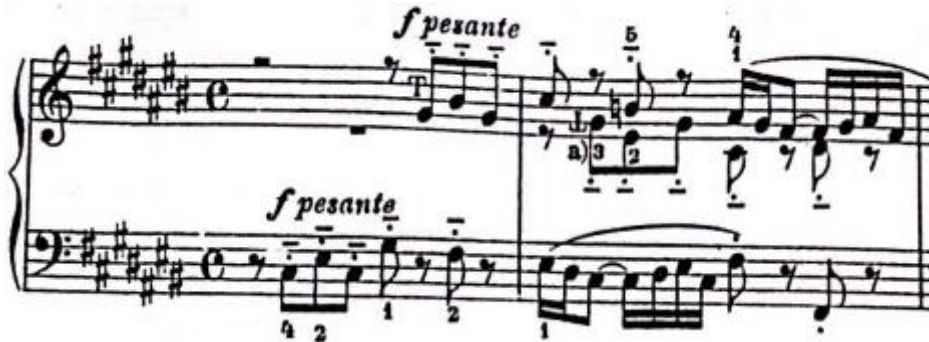
Şekil 18. J. S. Bach Füg do minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2. cilt)

Aşağıda yine do minör Fügde yer alan bu kez 10. ölçüdeki bir örneği görmekteyiz. Bu örnekte de sağ elde temanın geldiği partide mezzo forte sağ elde ise piano nüansları yer almaktadır.

Şekil 19. J. S. Bach Füg do minör iki elde zıt nüansa ilişkin örnek (2.cilt).

Do Diyez Majör Fügde (2.cilt) tema öncelikle sol elde forte nüansıyla çalınmakta ve hemen ardından ilk ölçünün son yarısında tema sağ elde forte nüansıyla çalınmaktadır. Do diyez majör örneğinde de temanın geldiği partilerin forte istendiğini ve kuvvetli çalınması gerektiğini görmekteyiz.

Şekil 20. J. S. Bach Füg Do Diyez Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Aşağıdaki 4 numaralı do diyez minör örneğinin (2.cilt) ilk ölçülerinde tema sol elde forte olarak duyurulmuştur. Daha sonra sağ ele geçen temanın tekrar forte olarak ön planda duyurulması istenmiştir. Bunun gibi örnekleri Füglerin içerisinde sürekli temaların partileri değiştikçe de görmekteyiz. Yani tema hangi partideyse o parti kuvvetli çalınmaktadır. Aynı Füg'ün bu kez 16.ölçüsünde de temanın sağ ele geçtiğinde mezzo forte istendiğini görmekteyiz.

Şekil 21. J. S. Bach Füg do diyez minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Şekil 22. J. S. Bach Füg do diyez minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Altı numara re minör Füg'de ise (2.cilt), 3. ölçüden itibaren yer alan örnek aşağıda yer almaktadır. Bu örnekte tema ilk ölçülerde onaltılık notalarla kuvvetli bir şekilde yer almaktadır. Daha sonra sağ ele geçen ana temada yine forte nüansı görülürken , sağ elde ise mezzo forte yani orta kuvvette bir nüans görmekteyiz. Ana

temanın geldiği el, her zamanki gibi biraz daha ön plandadır. Yine benzer örneği aynı füğün bu kez 6.ölçüsünde görmekteyiz. Sol eldeki onaltılıklardan oluşan tema forte, sağ el ise mezzo forte olarak çalınmaktadır.

Şekil 23. J. S. Bach Füg re minör iki elde farklı nüanslara ilişkin örnek (2.cilt)

Re diyez minör Fügde de (2. cilt) aşağıda görüldüğü gibi temanın geldiği yerlerin mezzo forte nüansı ile çalınmakta olduğunu görmekteyiz. Önce sol elde bass'ta gelen tema mezzo forte çalınırken, daha sonra sağ ele geçen tema ile birlikte bu kez sağ elde mezzo forte nüansının çalınmakta olduğunu ve diğer partilerin hafif çalınmakta olduğunu görmekteyiz.

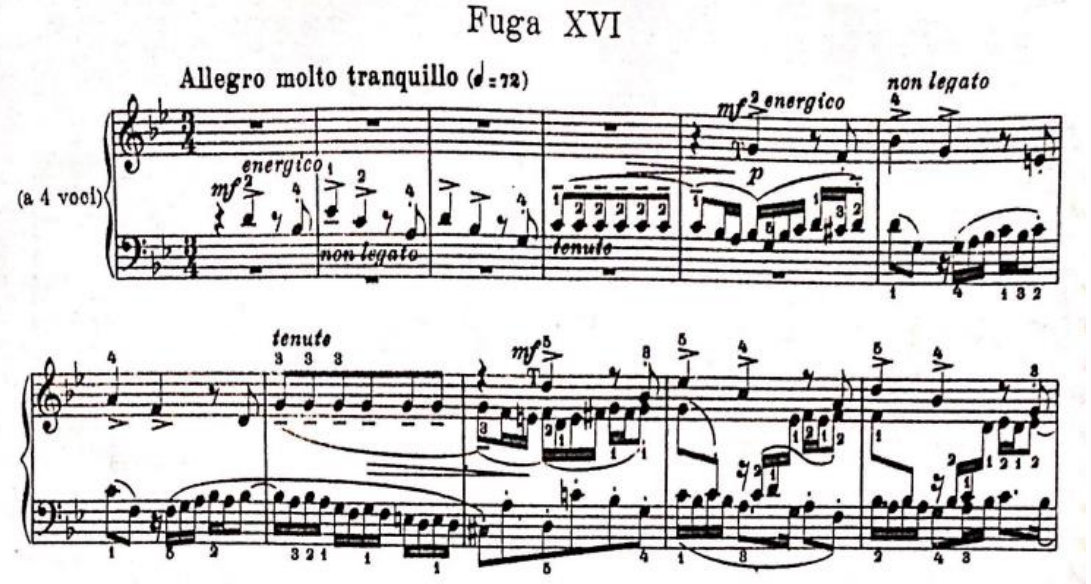
Şekil 24. J. S. Bach Füg re diyez minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Aşağıdaki mi minör Füg örneğinde ise yine benzer bir durum görülmektedir. Ana tema sağ elde forte bir şekilde ilk ölçülerde duyurulmaya başlanır ve daha sonra sol ele geçtiğinde de forte çalınması gerekmektedir.

Şekil 25. J. S. Bach Füg mi minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Aşağıda sol minör füğün girişindeki örnekte de görülmekte olan temaların hepsinde mezzo forte olarak çalınması gerekmektedir. Bu tema birçok kez eser boyunca tekrarlamakta ve her geldiği partide ön planda çalınmaktadır.

Şekil 26. J. S. Bach Füg sol minör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Aşağıda La majör Fügde (2.cilt) girişte sol elde forte çalınmakta olan ana temaya ilişkin bir örnek yer almaktadır. Daha sonra temanın sağ ele geçtiğini ve bu kez tekrar temanın forte çalınması gerektiğini görmekteyiz. Yine aynı füğün 12. ölçüsünde sağ elde temanın geldiği partide mezzo forte sol elde ise piano nüansı yapılmaktadır.

Şekil 27. J. S. Bach Füg La Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Şekil 28. J. S. Bach Füg La Majör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek (2.cilt)

Aşağıdaki si bemol minör örneğinde (2.cilt), tema sol elde mezzo forte şeklinde çalınmaktadır ve daha sonra temanın sağ ele geçtiği beşinci ölçüde bu kez sağ elde mezzo forte nüansı yapılırken sol elde piano nüans çalınmaktadır. Eserin birçok bölümünde temanın başladığı partiler forte çalınmaktadır.

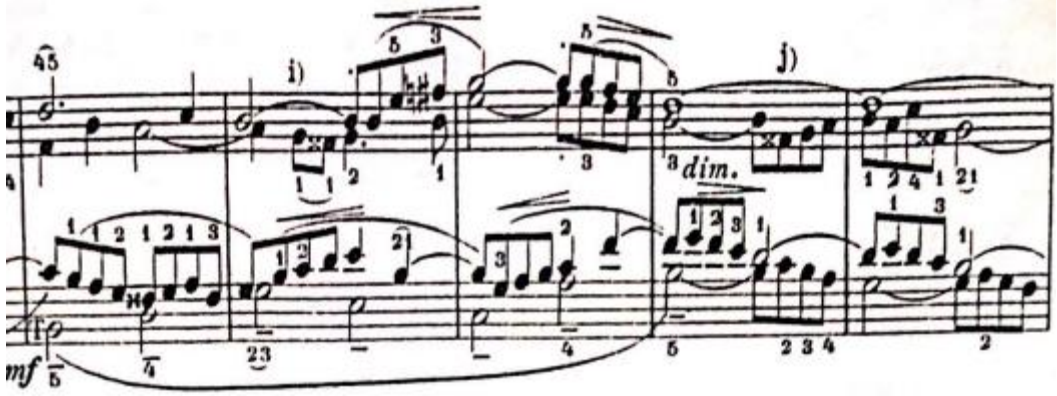

Şekil 29. J. S. Bach Füg si bemol minör iki elde zıt nüanslara ilişkin örnek (2.cilt)

Aşağıdaki şekil 30’da yer alan Si Majör örneğinde (2.cilt), temanın tekrar geldiği 19. ölçüde, sol elin forte çalınması ve bass’taki ikilik notaları duyurması ve sol elin diğer partilere göre daha kuvvetli çalınması gerekmektedir. Şekil 31’de aynı durumu 75.ölçüde sol eldeki bass partisinde de görmekteyiz.

Şekil 30. J. S. Bach Füg Si Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

Şekil 31. J. S. Bach Füg Si Majör ana temanın kuvvetli çalınmasına ilişkin örnek (2.cilt)

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde, piyano eğitimcileri için hazırlanan Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formundan elde edilen veriler Betimsel Analiz yöntemi ile sunulmuştur. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunda yer alan sorular öğrencilerin karşılaştıkları zorluklara, piyano eğitimcilerinin görüşleri ile çözüm önerileri aramak amacıyla hazırlanmış ve temalar oluşturularak sunulmuştur. Bu doğrultuda görüşme sorularında yer alan tüm sorular, araştırmanın 2. alt problemine yönelik araştırmaya katkı sağlayabilecek bilgilere ulaşabilmek amacıyla sorulmuştur.

4.2.1. Öğrencilerin Nüansları Uygularken Karşılaştıkları Sorunların Öğretim Elemanları Tarafından Gözlemlerine İlişkin Görüşleri

Bu alt tema doğrultusunda görüşme formunda yer alan soru, “Öğrenciler, nüansları uygularken en zorlandıkları konu, durum nedir?” şeklindedir.

Tablo 3

Öğretim elemanlarının öğrencilerin nüans uygulamaları hakkındaki görüşleri

Katılımcılar	Soru: Öğrenciler, nüansları uygularken en zorlandıkları konu, durum nedir?
ÖE1	Öğrenciler, piyano çalarken kendilerini dinlemekte zorlanıyorlar ve yaptıkları nüansların farkında olmuyorlar. Barok dönemde ezgiye karşı ezgiyi yatay olarak okumak zor geliyor ve iki farklı melodiyi beyinlerinde bölerek iki farklı ele aktarmak zor geliyor. İki eldeki senkronizasyonu sağlamakta zorlanıyorlar genelde

	iki el birbiriyle eşit olmuyor. Piyanoya karşı forte yapmakta zorlanıyorlar. Crescendolarda zorlanıyorlar.
ÖE2	Aslında bu enstrümanın kalitesine göre değişiyor yani çalıştığı piyano kaliteli ve iyi bir piyanoyla çok daha rahat nüansları duyurabiliyor fakat düşük kalitede bir piyanoda çalışıyorsa kendi de çaldığını duymuyor. Bu durum kesinlikle nüansları etkiliyor.İkincisi öğrencinin müzikal ifadenin nasıl yapıldığını anlayabilmesi için bence çok fazla klasik müzik dinlemeli. Ayrıca bazı öğrenciler bazı nüans terimlerinin anlamını bile bilemiyor ve bundan dolayı orada yazan nüansı hiç önemsemiyor ve yapmıyor. Bazen de crescendolarda problem yaşıyorlar, sesi giderek arttırması gerekirken bir anda forteye geçiyor.
ÖE3	Yeni başlayan öğrenciler nüansları uygularken zorlanıyorlar mesela forte çalmayı sert bir şekilde yapıyorlar kuvvet derecesini ayarlayamıyorlar. Piano nüansını çok hafif basıyorlar tuşun dibine gelmeden yüzeysel çalışıyorlar. İleri seviyedeki öğrenciler nüansları yaparken çok zorlanmıyorlar fakat iki elde zıt nüanslar geldiğinde zorlanıyorlar bir elde piano diğer elde forte gibi nüanslar geldiğinde zorluk yaşıyorlar.
ÖE4	Aslında bu öğrencinin seviyesine göre değişiyor. Başlangıç seviyesinde olan öğrenciler parçayı takip ederken nüansları uygulayamıyor ve müzikal çalamıyor. Esneklik ve yumuşak çalması gereken durumlarda zorlanıyorlar.
ÖE5	Aniden değişen nüans terimleri zorlayabiliyor. Ya da çok çok çok kuvvetli çalması gereken durumlarda.
ÖE6	Başlangıç seviyesindeki öğrenciler birbirine karşıt nüansları yapamıyor. Bir elde piano diğer elde forte gibi bir durum olduğunda iki eldeki koordinasyonu sağlamakta zorlanıyorlar. Düşünsel olarak iki eli farklı düşünmek zor oluyor.
ÖE7	Piano nüansında zorlanıyorlar. Genel olarak da nüans yaptıklarını zannediyorlar fakat karşı tarafa iyi duyuramıyorlar.
ÖE8	Nüansları uygularken zorlandıkları konuların başında Piano nüansı uygulamasında tempo değişikliği geliyor, genel olarak tempoyu çekiyorlar ve aynı zamanda ses kalitesini.Ayrıca da legato hareketini göz ardı etmeleridir.Bunun zıttı olarak da Forte nüansında aceleci davranıp tempo değişiklikleri yaşanabiliyor.

Öğrencilerin nüansları uygularken zorlandıkları durumlarla ilgili Tablo 3 incelendiğinde; 8 katılımcıdan 2 katılımcı öğrencilerin en zorlandığı durumun iki eldeki senkronizasyonu ve koordinasyonu sağlamada zorluk yaşadıklarını belirtirken, diğer iki katılımcı öğrencilerin eseri çalarken kendini yeterince duymadığını ve nüansları karşı tarafa yeterince iyi ifade edemediklerini belirtmiştir. Başka iki öğretim elemanı ise öğrencilerin nüans uygularken iki elde zıt olarak gelen nüanslarda problemler yaşadığını belirtmiştir. Başka bir katılımcı öğretim elemanı ise öğrencilerin piano nüansı gördüklerinde yavaşlama, forte nüansı gördüklerinde hızlanma gibi bir algıları olduklarından bahsetmiştir. Aynı katılımcılardan ikisi öğrencilerin forte nüansları uygularken kuvvetlerini yeterince ayarlayamadıklarını

belirtmiştir. Katılımcı öğretim elemanlarından gelen diğer yanıtlar arasında crescendo nüansını yapmakta zorlanma, esneklik ile yumuşaklığı sağlayamama ve nüans terimlerini bilmeme gibi yanıtlar da belirtilmiştir. Tablo 3'ün analizine göre öğrencilerin;

- İki elde zıt gelen nüanslar
- İki elde senkronizasyon ve koordinasyon
- Crescendo yapamama
- Forte nüansında kuvvet ayarlayamama
- Nüans bilmeme durumu
- Kendini dinlemede zorlanma gibi durumlarda zorlandıkları tespit edilmiştir.

4.2.2. Öğretim Elemanlarının Uyguladığı Yöntemlere İlişkin Görüşler

Bu alt tema doğrultusunda görüşme formunda yer alan sorular;

- Eserlerde her iki elde eşzamanlı gelen farklı ya da zıt nüans terimlerini hangi çalışmalarla destekliyorsunuz?
- Barok dönem eserlerinde öne çıkan ana temaların daha iyi duyurulabilmesi için nasıl bir çalışma yaptırıyorsunuz? şeklindedir.

Tablo 4

Öğretim elemanlarının zıt nüansları çalıştırma yöntemleri

Katılımcılar	Soru: Eserlerde her iki elde eşzamanlı gelen farklı ya da zıt nüans terimlerini hangi çalışmalarla destekliyorsunuz?
ÖE1	Tuşe hakimiyeti çok önemli. Ben teknik çalışmalarla destekliyorum. Eserdeki pasajı inceleyip o bölümü ayrı çalıştırıyorum. Ayrıca zıt nüanslar için hangi el forte isteniyorsa o elin kuvvetli çalmasını istiyorum fakat piyano çalması istenilen elin sadece tuşe üzerinde çalışmış gibi yapmasını istiyorum.
ÖE2	Bununla ilgili çok fazla etütler var. Mesela Kramer'in etütleri, Heller etütleri, Burgmüller etütleri var bir el piano giderken diğer el forte gidiyor ya da tam tersi. Bu çalışmalar çalıştırılırsa nüanslara büyük fayda sağlanabilir.
ÖE3	Ben gamları ve Hanon egzersizlerini çalıştırıyorum iki ele de farklı zıt nüanslar vererek. Etüt olarak Czerny ve Clementi etütler nüanslarla çalışılabilir.
ÖE4	Etütlerle desteklemeye çalışıyorum. Etüt çalışırken belli bir disipline erişmiş oluyorlar. Czerny, Bertini, Purcell gibi bestecilerin melodik etütlerini vererek

	daha müzikal çalmalarını destekliyorum. Farklı ellerde farklı nüanslar deneyerek iki eli zıt kullanmaya çalışıyoruz.
ÖE5	Tuşede sesin oluştuğu nokta ve tuşun dibi var ses bir noktada oluşuyor fakat tuşun dibine indiğinde o parlak sesi elde ediyorsun. Buna dikkat ederek hangi el forte çalmak istiyorsa o el tuşun dibine giderek çalmalı bunu elde edebilmek için çalışmalar yapılabilir.
ÖE6	Ben genelde eser içerisinde gelen pasajlarda ayrıntılı olarak tek tek çalıştırıyorum. Onun dışında Czerny etütler, gamlar, arpejler nüanslarla çalıştırılırsa yararlı olabilir.
ÖE7	Genelde çalıştığımız eserlerde pasajlar üzerinde tek tek ve ayrıntılı çalışıyoruz. Ayrı bir egzersiz çalıştırmıyorum.
ÖE8	Gam çalışmalarında her iki elde eş zamanlı uygulanan legato -staccato, piano-forte uygulaması en efektif çalışmalardandır.

Eserlerde her iki elde eşzamanlı gelen farklı ya da zıt nüans terimlerini hangi çalışmalarla destekliyorsunuz sorusu ile ilgili Tablo 4 incelendiğinde; 8 katılımcı öğretim elemanından 4'ü etüt çalışmaları yaptırdıklarını belirtmiştir. Yine 3 katılımcı öğretim elemanının ise eser içerisindeki pasajlar üzerinde çalışmalar yaptırdığını belirterek, 3 öğretim elemanı da gamlar üzerinde farklı çalışmalar da yaptırdığından bahsetmiştir. Bunun yanı sıra 2 katılımcı tuşe üzerinde çalışmalar yaptırdıklarını belirtmiştir. Bu sonuca göre genel anlamda etütler ve gam çalışmalarının zıt nüans çalışmalarına yararlı olacağı anlaşılmıştır.

Tablo 5

Öğretim elemanlarının ana temaları çalıştırma yöntemleri

Katılımcılar	Soru: Barok dönem eserlerinde öne çıkan ana temaların daha iyi duyurulabilmesi için nasıl bir çalışma yaptırıyorsunuz?
ÖE1	Tema nerede başlıyor nerede bitiyor? Temanın müzikal ifadesi ne? İlk etapta bunları inceliyoruz esere başladığımızda ve daha sonra nüansları çalıştırırken vücudunu nasıl kullanması gerektiğini anlatıyorum öğrenciye tuşa ne kadar basınç uygulaması gerektiğini, kaslarını hangi durumlarda daha rahat ve gevşek kullanması gerektiğini hangi durumlarda kuvvet uygulaması gerektiğini anlatarak çalıştırıyorum.
ÖE2	Üç sesli ve dört sesli füglerde her ses grubu farklı bir renkle boyanıp çalıştırılabilir. Daha sonra her renk grubu tek tek çalışılabilir sonra ikili gruplar halinde çalışılabilir. Kontrpuantal müzikte, özellikle barok dönemde füglerde çok fazla bu şekilde çalışma teknikleri var.
ÖE3	Özellikle Barok Dönemde ana temalar çok önemlidir çünkü aynı tema defalarca eser sonuna kadar gelmekte. Üç sesli dört sesli beş sesli füglerde her partide karşımıza gelmekte ve bunları duyurabilmek çok önemlidir. Ana temaların

	geldiği her noktada o parti daha kuvvetli çalınmalı ve ön plana çıkarılmalıdır. Ana temaların geldiği kısımları ayrı ayrı forte çalıştırmak gerekir.
ÖE4	Önce partileri tek tek dinletiyorum. Bass, soprano tek tek inceliyoruz. Temalar nerede ve hangi partilerde geliyor bunları buluyoruz ve her zaman temanın olduğu partiye vurgu yaparak önce çalışıyoruz. Temanın olmadığı partileri eşlik gibi düşünüyoruz ve parmak ve bilek hareketleriyle yumuşatarak o eli çalışıyoruz. Bunlar tek tek ayrı ayrı oturduktan sonra birleştirmeye geçiyoruz.
ÖE5	Ben öğrencilerime önce eserin analizini yaptırıyorum. Temaları bulmalarını söylüyorum ve bağlı düşünerek çalınabilir non legato düşünülerek çalınabilir. Temalar özellikle 4-5 sesli füglerde her partide arka arkaya gelebiliyor ve bu bazen işi daha da karmaşıklştırıyor benim böyle durumlarda öğrencilerimden yapmalarını istediğim şey her temanın girdiği partide ilk notaya vurgu yapmaları. Temanın ilk sesi ortaya çıktığı zaman kulak onu takip etmeye devam ediyor.
ÖE6	Eserde temaların olduğu yerleri hep işaretliyoruz ve inceliyoruz. Soru cümlesi nerede?, Cevap nerede? Soru-cevap şeklinde cümleleri işaretliyoruz Renklerle ana temaları gösteriyoruz ve her zaman için ana temaların olduğu partileri forte çalışıyoruz. Özellikle dört sesli ve beş sesli füglerde temanın geldiği yerleri ayrı ayrı çalışıyoruz Bass'ları her zaman ayrı ayrı çaldırıyorum. Bu şekilde daha faydalı oluyor.
ÖE7	Başlangıç seviyesindeki öğrenciler için özellikle temaları bulduruyorum ve çizdiriyorum. Takip ettiriyorum. Cümle nerde başlıyor nerde bitiyor, nasıl geliyor? Aslında bu farkındalığı arttırmaya çalışıyorum.
ÖE8	Eserin ilk öğrenilme aşamasında öğrenciden bütün ana temaları (hangi partilerde geliyorsa) bulup işaretlemesi ve öncelikle onları çalışmasını ve numaralandırmasını isterim ,zaten performans sırasında da bunların farkında olacaktır.

Barok dönem eserlerinde öne çıkan ana temaların daha iyi duyurulabilmesi için nasıl bir çalışma yaptırıyorsunuz sorusu ile ilgili Tablo 5 incelendiğinde; 8 katılımcının 8'i de Barok Dönem eserinde öncelikle temaları belirlediklerini belirtmişlerdir. 8 katılımcıdan 5'i temaları tek tek ve ayrı ayrı çalıştırdıklarını belirtmişlerdir. Katılımcı öğretim elemanlarından 2'si temaların her partide renklerle boyayarak belli ettiklerinin ve her partiye ayrı bir renk vererek çalıştırdıklarını belirtmiştir. Katılımcılardan İkiisi bu durum için bilek, kol ve tuşe üzerinde çalışmalar yaptırdıklarını belirtmiştir. Bu sonuca göre; 8 katılımcı temaların belirlenmesi konusunda hemfikir olmuşlardır ve yine çoğunluk ayrı ayrı ve tek tek çalıştırma konusunda aynı düşünmektedir.

4.2.3. Araştırmacının Sunduğu Çözüm Önerilerine İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri

Bu alt tema doğrultusunda görüşme formunda yer alan sorular;

- Bach'ın Envansiyonlarının, Prelüd ve Fügleri'nin bir partisini çalıp diğer partiyi söylemenin faydası olduğunu düşünüyor musunuz?
- Nüans zıtlığı alıştırması olarak kanon çalıştırmanın yararlı olacağını düşünüyor musunuz?
- Nüans zıtlıklarını kolaylaştırmak amacıyla eserlerde öne çıkarılması gereken ana temaların bona ve solfejinin yapılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
- Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
- Gamların nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir? şeklindedir.

Araştırmacının sunduğu çözüm önerilerine öğretim elemanlarının verdiği cevaplar tablolatırılmıştır.

Tablo 6

Barok dönem eserlerinin bir partisini çalarken diğer partisini söyleme ile ilgili görüşler

Katılımcılar	Soru: Bach'ın Envansiyonlarının, Prelüd ve Füglerinin bir partisini çalıp diğer partiyi söylemenin faydası olduğunu düşünüyor musunuz?
ÖE1	Barok dönemde ezgiye karşı ezgiyi rahat anlaşılabilmesi için mutlaka bir partiyi çalıp diğer partiyi söyletiyorum. Kanonun öğrencinin kendini dinleyebilmesi açısından faydalı olabileceğini düşünüyorum.
ÖE2	Evet bu bir çalışma tekniği olarak faydalı olabilir.Fakat bunu yapmak zordur. Bazen ben bir partiyi çalışıyorum öğrenciden sadece söylemesini istiyorum.Yapılabilirse çok faydalı ve iyi bir teknik olduğunu düşünüyorum fakat benim öğrencilerim bu teknikle çalışırken zorlanıyorlar.
ÖE3	Elbette faydalı olduğunu düşünüyorum ve ben de öğrencilerime mutlaka eseri çalışırken yaptırıyorum.
ÖE4	Tabii ki faydası var. Ben bir eli çalarken öğrenciden diğer partiyi söylemesini istiyorum. Her parti için tek tek çalışıyoruz bu şekilde. Hem parçayı daha iyi tanımış oluyor hemde hangi partinin ön planda olması gerektiğini anlamış oluyor.
ÖE5	Evet ben de öğrenciye önce tek tek partileri söyletiyorum. Mesela önce sopranoyu söylemesini sonra altoyu söylemesini sonra bass'ları söylemesini istiyorum ve daha sonra sopranoyu söyleyip bassı çalmasını istiyorum. Bunu yapabildikten sonra sopranoyu söyleyip bass ve tenoru çalmasını istiyorum. Beyni üçe bölmek gibi oluyor Aslında bu durumda beyin zıtlığa da alışıyor.
ÖE6	Evet kesinlikle faydası olacağını düşünüyorum ve bunu yaptırıyorum.
ÖE7	Ben pek yaptırmıyorum çünkü öğrenciler zorlanıyorlar. Yapılabilirse elbette faydası olacaktır fakat genelde bu çalışmayı öğrenciler yapamıyorlar.

ÖE8	Özellikle polifonik eserlerin çalışılması sırasında bir partiyi çalıp diğerini söylemek veya birini klavyede çalarken diğerini de dizinde çalıyor gibi yaparak çalışmak faydalı olacaktır.
-----	--

Bach'ın Envansiyonlarının, Prelüd ve Fügleri'nin bir partisini çalıp diğer partiyi söylemenin faydası olduğunu düşünüyor musunuz sorusu ile ilgili Tablo 6 incelendiğinde; 8 katılımcı öğretim elemanı da bu çalışmayı faydalı bulduğunu belirtmiş ve bu konuda hemfikir olmuştur. Katılımcılardan ikisi, kendisi bir partiyi çalarken öğrencinin söylemesini istediğini belirtmiştir ve 2 katılımcı ise bu çalışmanın öğrencilere zor geldiğini ve öğrencilerin bu çalışmayı yapamadıklarını belirtmiştir. Bu sonuca göre katılımcı öğretim elemanlarının çoğunluğunun, bu çalışmayı öğrencilerine yaptırmakta olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7

Öğretim elemanlarının kanon çalışmasına ilişkin görüşleri

Katılımcılar	Soru: Nüans zıtlığı alıştırması olarak kanon çalıştırmanın yararlı olacağını düşünüyor musunuz?
ÖE1	Piyanoda kanon çalıştırmıyorum fakat öğrencilerin diğer derslerde yaptıkları kanon çalışmalarının kendilerini duyma ve dinlemeleri açısından çok yararlı olacağını düşünüyorum.
ÖE2	Piyanoda çok fazla kanon eseri yok. Ben çalıştırmıyorum.
ÖE3	Elbette faydalı olacağını düşünüyorum. Füglerde birbirini takip eden aynı ezgiler de kanona benzer. Fakat piyano için kanon eserleri çok azdır.
ÖE4	Kanonların yararı aslında çok büyük çünkü füglerde de öğrencinin takip etmesi gereken bir ezgi oluyor kanonlarda da bu böyle ve Bela Bartok'un Mikrokosmos adlı kitaplarında piyano için çok güzel kanon çalışmaları var kolaydan zora doğru giden. Bunların çok faydası olduğunu düşünüyorum.
ÖE5	Ben piyanoda özel olarak kanon çalışması yaptırmıyorum. Ama öğrenciler solfej derslerinde zaten bu çalışmaları yaptıkları için çokseslilik açısından faydası oluyor.
ÖE6	Piyanoda kanon çalıştırmıyorum fakat öğrencilerin diğer aldıkları derslerde örneğin koro dersi ya da solfej dersi.. Bu duruma faydası olduğunu düşünüyorum.
ÖE7	Nüans anlamında bir fayda kazandırmaz fakat kendini dinlemesi açısından faydası olacaktır.
ÖE8	Kanon çalışması daha çok aslında teknik ve aynı motifin tekrarı olması açısından faydalı ancak farklı nüans uygulaması yönünden ne derece faydalı olur emin değilim.

Nüans zıtlığı alıştırmaları olarak kanon çalıştırmanın yararlı olacağını düşünüyor musunuz sorusu ile ilgili tablo 7 incelendiğinde; 8 katılımcıdan 7'si kanonun faydalı olabileceğini fakat piyano dersinde kanon çalıştırmadıklarını belirtmiştir. Katılımcılardan 2'si öğrencilerin kendilerini dinleme açısından kanonun faydalı olacağını söylemiştir, diğer 2'si füglerde de aynı motiflerin birbirini takip etmesi nedeniyle Fügler'e benzediğini ve faydalı olacağını belirtmiştir. Katılımcı öğretim elemanlarından diğer 2'si çok seslilik ve polifoniklik açısından faydası olacağını belirtirken diğer 2'si piyanoda kanon eserlerinin az olduğunu söyleyerek kanon çalıştırmadıklarını belirtmiştir. Katılımcı öğretim elemanlarından 1'i ise Bela Bartok adlı Macar bestecinin Mikrokosmos eserinde piyanoda birçok kanon egzersizinin olduğunu belirtmiştir. Bu sonuca göre; piyanoda kanon eserlerinin azlığından ve bilinmemesinden dolayı çalıştırılmadığı sonucu tespit edilmiştir.

Tablo 8

Öğretim elemanlarının bona ve solfej yapılması hakkındaki görüşleri

Katılımcılar	Soru: Nüans zıtlıklarını kolaylaştırmak amacıyla eserlerde öne çıkarılması gereken ana temaların bona ve solfejinin yapılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
ÖE1	Mutlaka her eserde öncelikle bona ve solfej yaptırım.
ÖE2	Tabii ki yaptırıyorum bu da güzel bir teknik. Bazen her öğrenci yapamıyor böyle durumlarda ben çalarken söylemelerini istiyorum.
ÖE3	Kesinlikle yararlı olduğunu düşünüyorum. Mesela önce sağ eldeki ezgiyi öğrenci çalarken aynı zamanda solfejin yaptırıktan sonra sol eldeki bass sesleri çalarken sağ eldeki melodiyi seslendirebilir ve bunu nüanslı bir şekilde yapabilir.
ÖE4	Bona ve solfej elbette yaptırıyorum özellikle üç sesli ve dört sesli Füglerde çünkü öğrenciler zorlanıyorlar. İki eli ayrı ayrı bona solfej yapıyoruz. Zaten işin o kısmı oturmazsa müzikal çalmayla ilgili bir şey ekleyemiyoruz bile. Önce notaların ve tartımların tam oturması ve çalınması gerekiyor ki daha sonra nüans düşünmeye odaklanabilsin.
ÖE5	Solfejin kesinlikle yaptırıyorum her parti için
ÖE6	Evet bunu her eseri incelediğimizde yapıyoruz. Ana temaları daha iyi duyurabilmek için yapılabilir. Önce temanın kulağa oturması gerekiyor tartımıyla ve yükseklikleriyle.

ÖE7	Ben derslerde bona solfej yaptırmıyorum öğrencilerim zaten solfej derslerinde ileri seviyede nota okuyorlar dolayısıyla da eserlerde genelde bona ve solfej yapmamıza gerek kalmıyor.
ÖE8	Bir eser çalışılırken Solfej çalışmasının yapılması eserin gelişimi için mutlaka en önemli çalışmalardan birisidir.Bu tabii ki aynı zamanda nüans farklılıklarını hissedebilmek açısından da yararlıdır.

Nüans zıtlıklarını kolaylaştırmak amacıyla eserlerde öne çıkarılması gereken ana temaların bona ve solfejinin yapılması hakkındaki görüşler Tablo 8 de incelenmiştir;

8 katılımcıdan 5'i eserin bona ve solfejinin yaptırdığını belirtmiştir. Katılımcı öğretim elemanlarından 1'i bona-solfej ve tartımların beyinde ve parmaklarda oturmadan öğrencilerin müzikal düşünmeye geçemediklerini belirtmiştir. Başka bir katılımcı öğretim elemanı ise ana temaların kulağa oturup daha iyi yerleşmesi ve daha iyi duyurulabilmesi açısından faydalı olduğunu söylemiştir. Diğer bir katılımcı ise öğrencilerin nüans farklarını hissedebilmesi için bu çalışmanın yararlı olabileceğini belirtmiştir.

Bu sonuca göre ana temaların bona ve solfejinin yapılmasının yararlı bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 9

Öğretim elemanlarının Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşleri

Katılımcılar	Soru: Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
ÖE1	Ben hanon egzersizlerini her iki elde de aynı nüanslarla çalıştırıyorum. İki ele farklı nüanslar vererek çalıştırıyorum.
ÖE2	Ben Hanon egzersizlerini farklı nüanslarla çalıştırmıyorum. Kasların güçlenmesi için yazılmış egzersizler oldukları için forte çalınması gerektiğini düşünüyorum.
ÖE3	Hanon egzersizleri öncelikle paralel olarak crescendo'lu bir şekilde çalışılabilir. Daha sonrasında bir elde forte diğer elde piano yaparak çalınabilir. Tabii bunları ilk çalışta yapmak zor olacaktır sabırla çalışmak uzun süre çalışmak gerekmektedir.
ÖE4	Ben faydalı olacağını düşünüyorum. Nüanslarla birlikte özellikle ilk 20 Hanon egzersizini çalıştırıyorum.

ÖE5	Ben Hanon çalıştırmıyorum fakat nüanslarla çalıştırılmaya uygun güzel egzersizler.
ÖE6	Hanon çalışmalarını nüanslarla çalışmak çok faydalı olacaktır. Ben de çalıştırıyorum nüanslar ekleyerek.
ÖE7	Ben Hanon çalıştırmıyorum.
ÖE8	Hanon egzersizleri nüanssız da çalışılabileceği gibi nüans ile de çalışılabilir ,örneğin yukarıya çıkış kısmında piano ve crescendo uygulanırken aşağıya doğru inerken de diminuendo.ve tekrar piano nüansları uygulanabilir veya istenirse bunun tam tersi ve hatta her ölçüde forte-piano gibi çalışmalar yapılabilir ,bu öğrencinin dikkatini de uyanık tutması açısından faydalı olabilir.

Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşler için Tablo 9 incelendiğinde; 8 katılımcıdan 6'sı da Hanon egzersizlerini çalıştırdığını ve nüanslar ekleyerek çalıştırdıklarını söylemişlerdir. Katılımcılardan 1'i Hanon Egzersizlerinde iki ele de hep aynı nüansları vererek çalıştırdığını belirtirken, diğer bir katılımcı öğretim elemanı ise önce iki elde ortak olarak crescendo yaptırdığını ve daha sonra iki ele de birbirine zıt nüanslar vererek çalıştırdığını belirtmiştir. Başka bir katılımcı öğretim elemanı ise Hanon Egzersizlerini daima Forte nüansı ile çalıştırdığını belirtmiştir.

Bu sonuca göre Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalıştırılmasının faydalı olabileceği tespit edilmiştir.

Tablo 10

Öğretim elemanlarının gamların nüanslarla çalışılmasına ilişkin görüşleri

Katılımcılar	Soru: Gamların nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir? şeklindedir.
ÖE1	Özellikle crescendolar için gamları kullanıyorum. Tuşenin açıldığı yerlerde vücut ağırlığını ve kol ağırlığını doğru kullanması için gamları mutlaka nüanslarla çalıştırıyorum.
ÖE2	Gamları farklı nüanslarla çalıştırmıyorum. Bütün egzersizi baştan sonra kadar forte çalınmasını istiyorum.
ÖE3	Gamları önce paralel bir şekilde piano başlayıp giderek forteye çıkıp, inerken de forteden piano'ya doğru çalıştırıyorum. Daha sonra sol el hafif basıp sağ el forte çalışmak ve daha sonra tam tersini çalışmak yararlı olabilir. Uzun süre ve sabırla bu şekilde çalışılmalıdır.

ÖE4	Gamları nüanslarla çalıştırmanın çok faydalı olacağını düşünüyorum zaten tartımları değiştirerek ve nüanslar ekleyerek değişik teknik egzersizler yapmaya çalışıyoruz derslerde.
ÖE5	Mesela gam çalışırken Do Majör gamda sol el do'dan başlarken sağ el üçlüsünden yani mi'den başlıyor. Gamın asıl sesi do'da yani sol elde, sağ el eşlik ediyor gibi daha sonra tam tersi yapılabilir ve dolayısıyla bu zıtlığı da etkiliyor beyni ikiye bölmek ve daha sonra ellerin bu duruma alışması ve yapabilmesi gerçekleşiyor.
ÖE6	Gamların nüanslarla çalışmasının kesinlikle yararlı olacağını düşünüyorum. Öğrencilerim genellikle bu şekilde çalışıyorlar ve faydalı olduğunu görüyorum.
ÖE7	Eserleri çalışmaktan derslerde gam çalışmaya vaktimiz kalmıyor. Fakat gamlara nüanslar eklenerek değişik varyasyonlar eklenebilir ve yararlı olabilir.
ÖE8	Kesinlikle çok olumlu olduğunu düşünüyorum ,paralel nüans çalışması yanı sıra sağ el ve sol elde yapılacak eş zamanlı zıt nüans çalışmaları ,buna benzer eş zamanlı legato-staccato çalışması kadar faydalı olduğu düşüncesindeyim.

Gamların nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşler için sorulan soru için Tablo 10 incelendiğinde; 8 katılımcının 8'i de yararlı bulunduğunu belirtmiştir. 8 katılımcıdan 7'sinin bu çalışmayı öğrencilerine kesinlikle yaptırttığını ve nüanslar ekleyerek çalıştırdığını belirtmiştir. Katılımcı öğretim elemanlarından 2'si gamları önce crescendo ve daha sonra iki ele zıt nüanslar vererek çalıştırdığını belirtmiştir. Diğer bir katılımcı öğretim elemanı ise bir elde gamın asıl sesi yer alırken diğer elde asıl sesin üçlüsü ile gamı başlattığını söyleyerek bu çalışmanın hem beyni ikiye bölmeye, hem de zıt nüanslara çok faydalı olduğunu belirtmiştir. Bir diğer katılımcı ise ders süresinin yetersiz olması sebebiyle derslerde gam çalışmaları yapamadıklarını fakat yapılırsa yararlı olacağını belirtmiştir.

Bu sonuca göre; gamların nüanslarla çalışılması, katılımcı öğretim elemanlarının çoğunluğu tarafınca faydalı bulunduğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

5.1.2. Johann Sebastian Bach'ın Fügleri'nde yer alan nüans zıtlıkları ve ana temalardaki zıtlıklar nelerdir?

Araştırmanın 1. alt problemine göre başlıca sonuçlar şunlardır;

Barok dönem bestecisi olan Johann Sebastian Bach'ın klavye için yazılmış 48 Prelüd-Füglerinden 48 Füg'ü, nüanslar ve ana temalar açısından incelenmiştir. Analizi yapılan Fügler'in araştırma için önem taşıyan 31 tanesinden kesitler, örneklerle bulgular kısmında verilmiştir. İncelenen Füglerin hepsinde çeşitli temaların yer aldığı ve her partide ana temanın mutlaka kendini gösterdiği görülmüştür.

İncelenen Fügler'de ana temanın geldiği partilerin çoğunlukla kuvvetli çalınmasının gerektiği görülmüş ve ana temaların olduğu partilerin çoğunlukla forte çalınması istenmiştir. Füglerde iki elde farklı gelen nüans zıtlıkları genellikle bir elde piano diğer elde forte olarak tespit edilmiştir.

5.1.3. Eserlerde karşılaşılan nüans zorlukları için Üniversitelerdeki piyano öğretim elemanlarının önerileri nelerdir?

Araştırmanın 2. alt problemi için elde edilen veriler doğrultusunda başlıca sonuçlar şunlardır;

Tablo 1. *Öğrencilerin, nüansları uygularken en zorlandıkları durum* ile ilgili öğretim elemanlarının cevapları doğrultusunda yer alan sonuçlar şu şekildedir:

Öğrencilerin iki eldeki farklı gelen birbirine zıt nüanslarda ve iki eldeki senkronizasyonu sağlamada zorlandıkları, müzikal çalma becerilerinin ve kendilerini çalarken dinleme becerilerinin yetersiz kaldığı, eserleri icra ederken karşı tarafa yeterli bir şekilde hissettiremediği sonuçlarına varılmıştır.

Tablo 2. *Eserlerde her iki elde eşzamanlı gelen farklı ya da zıt nüans uygulamalarının hangi çalışmalarla desteklendiği* ile ilgili elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

Öğretim elemanlarının, zıt nüans terimlerini büyük ölçüde etütlerle desteklediği sonucuna varılmıştır. Ayrıca tuşe çalışmaları da yaptırdıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 3. *Barok dönem eserlerinde öne çıkan ana temaların daha iyi duyurulabilmesi için nasıl bir çalışma yapıldığı* ile ilgili elde edilen sonuçlar:

Öğretim elemanlarının hepsi öncelikle eserin analizini yaptırdıklarını ana temaların yerlerini öğrencilere buldurduklarını, cümleler halinde çalıştırdıklarını bazen de tek tek her partiyi ayrı çalıştırdıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca renklerle partilerin belirtilmesi de uygulanan yöntemler arasında tespit edilmiştir.

Tablo 4. *Bach'ın Envansiyonlarının, Prelüd ve Füglerinin bir partisini çalıp diğer partiyi söylemenin faydası olup olmadığı* ile ilgili alınan cevaplar sonucunda;

Öğretim Elemanları bu çalışmayı büyük ölçüde yararlı bulduklarını ve bu çalışmayı öğrencilerine uyguladıklarını belirtirken, aynı zamanda öğrencilerin bu çalışmada zorlandıklarını ve yapamadıklarını da belirtmişlerdir. Bu çalışma basite indirgenirse çalışmanın yararlı olacağı sonucuna varılmıştır.

Tablo 5. *Nüans zıtlığı alıştırması olarak kanon çalıştırmanın yararlı olup olmadığı* ile ilgili alınan cevaplar sonucunda:

Öğretim elemanları kanon çalışmasının öğrencinin kendini dinleyebilmesi açısından ve Fügler gibi birbirini takip eden ezgiler olması bakımından yararlı olacağını belirtmişlerdir. Ancak piyanoda kanon çalışmalarının öğretim elemanları tarafından kullanılmadığı sonucu tespit edilmiştir.

Tablo 6. *Nüans zıtlıklarının uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla eserlerde öne çıkarılması gereken ana temaların bona ve solfejinin yapılması hakkındaki görüşler* ile ilgili elde edilen sonuçlar:

Bu çalışma öğretim elemanları tarafından büyük ölçüde yararlı bulunmuştur ve derslerde kullanılan bir yöntem olduğu belirtilmiştir. Özellikle Füglerde partilerin ayrı ayrı çalışılmasında fayda sağladığı tespit edilmiştir.

Tablo 7. *Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşler* ile ilgili elde edilen sonuçlar:

Öğretim elemanlarının çoğunluğu Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalışılmasının faydalı olacağını belirtmişlerdir. Bazıları iki elde farklı nüanslar verilerek çalışmaya çok müsait bir egzersiz olacağını belirtirken, bazı öğretim elemanları bu egzersizleri yalnızca forte çalıştırdıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8. *Gamların nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşler* ile ilgili elde edilen sonuçlar:

Öğretim elemanları görüşleri ile elde edilen veriler doğrultusunda bu çalışmanın nüans zıtlıkları için yararlı olacağı sonucuna varılmıştır. Bazı öğretim

elemanları gamları iki elde zıt nüanslarla çalıştırırken bazısı ise iki elde eş zamanlı crescendo ve decrescendo nüansıyla çalıştırdığını belirtmiştir. Başka bir görüş ise iki elde gamın farklı seslerinden başlayarak çalışılması olarak belirtilmiştir.

5.2. Tartışma ve Öneriler

Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda, öğretim elemanları tarafından öğrencilerin nüansları uygularken zorlandıkları konuların başında nüans zıtlıkları olduğuna dikkat çekilmiştir. Bu doğrultuda iki eldeki zıt nüans uygulamalarındaki zorlukların giderilmesi amacıyla bazı teknik çalışmalar ya da etütlerin çalışılması gerektiği belirtilmiştir. Ancak, öğrencilerin zıt nüansları yapabilmeleri için gerekli teknik donanım ve hazırbulunuşluk durumlarına sahip olmadıklarını belirten katılımcılar, araştırmacı tarafından sunulan çözüm önerilerinin bazılarının daha basite indirgenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu doğrultuda ve araştırmadan elde edilen verilerle, nüans çalışmalarının piyano eğitiminin ilk basamağından itibaren uygulanmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Özellikle Müzik Öğretmenliği bölümlerinde Fügler'in 3. ve 4. Sınıflarda daha sık uygulanması, öğrencilerin ana temalar ve zıt nüanslarla ilgili çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalmasına neden olabilmektedir. Ancak iki eldeki zıt nüans uygulamalarının daha rahat ve anlaşılır seslendirilebilmesi için öğrencilerin, belirli bir teknik donanıma ve hazırbulunuşluğa sahip olması gerekmektedir. Öğrencilerin sahip olması gereken hazırbulunuşluk durumlarından birinin el, kol ve bilek hareketlerinin hangi çalış tarzına uygun olduğunun bilinmesi gerektiği sonucuna varılan bu çalışmada, piyano eğitiminin ilk basamaklarından itibaren bu bilgilerin anlatılmaya başlanmasının öğrencinin müzikal ifadeleri nasıl uygulayacağını bilmesine destek sağlayabilir. Gün ve Köse (2012, s. 256), öğrencilerin nüans terimleri, müzikal ifade ve çalma tekniklerinin gelişebilmesi için bu bilişsel hedeflerin piyano eğitiminin ilk basamağından itibaren verilmesini ifade etmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin icra edecekleri eserler üzerinde yer alan sembollerin ve ifadelerin bilişsel anlamda kavrandıktan sonra yorumlamaya geçmelerinin fayda sağlayacağını belirtmişlerdir.

Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda, öğrenci müzik dönemlerinin özelliklerine göre nüansları ayırt etmeli, derinlemesine incelemeli ve öğretmeni ile bu konu üzerinde durmalıdır. Öğrencilerin Füglerin seslendirilmesinde müzikal yönden ifade gücünün gelişmesi için Barok Dönem nüans özelliklerini ve çalış stilini bilmesi durumunun nüansları daha doğru ifade edebilmesi durumuna destek olabilir. Bu bağlamda, teknik ve müzikal ifadenin de birarada gelişmesi amacıyla, müzikal

işaretlerin, dönem özelliklerinin ve çalış stillerinin piyano eğitiminin ilk basamağından itibaren verilmesi önerilebilir.

Kaya (2009, s. 64), Barok Dönem eser yorumcularının doğru bir icra ortaya koyabilmeleri için Bach'ın olabildiğince fazla eserinin dikkatle incelenmesi gerektiğini ifade etmektedir ve Bach'ın eserlerinin üzerinde çalışma ve düşünme üzerine çalışmalar yapılmasının, doğru bir çalış stili elde etmeye fayda sağlayacağını belirtmektedir.

Araştırmada öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda elde edilen veriler, kanon egzersizlerinin öğrencinin kendini duyabilmesi ve dinleyebilmesi açısından yararlı olacağı yönündedir. Fakat piyanoda kanon çalışmalarının öğretim elemanları tarafından fazla tercih edilmemesi ve çalıştırılmaması bu konuda bir eksiklik yaratmaktadır. Piyanoda kanon çalışmaları için Bela Bartok Mikrokosmos egzersizleri ve Konrad Max Kunz egzersizleri gibi kolaydan zora giden kanon çalışmalarına nüanslar eklenerek destekleyici bir çalışma olabileceği önerilebilir.

Yapılan araştırma doğrultusunda elde edilen verilere göre, Füglerdeki ana temaların bona ve solfejnin yapılması icracının duyuşsal ve fiziksel olarak beynine ezgiyi yerleştirmesi ve parmakların ana temayı kavrayabilmesi, yani hata yapma şansını en aza indirmesi yalnızca müzikal dinamiklere odaklanabilme durumunu ortaya koyar ve müzikal ifadelere daha fazla yoğunlaşabilmesini sağlar. Bu bağlamda eserlerde ana temaların ve zıt gelen nüansların bulunduğu pasajların ayrı ayrı solfejnin ve bonasının yapılması iki eldeki zıt nüansların uygulamasındaki zorlukların kolaylaşması için destekleyici bir araç olarak kullanılabilir.

Barok dönem eserlerinde özellikle Fügler'de bir partiyi çalıp diğer partinin solfejnin yapılması çalışmasının, öğrencilerin genellikle yapmakta zorlandığı bir çalışma olduğu ve öğrencilerde kafa karışıklığı yarattığı sonucuna varılmıştır. Bu alıştırma için öncelikle öğrenci ezgiyi algılayana kadar öğretmen partiyi çalar ve öğrenci yalnızca notaların isimleri olmadan ezgiyi söyleyebilir. Daha sonra öğrenci kendi bir partiyi çalar ve ezgiyi söyler. Bu alıştırma sonrası öğrenci örneğin bass partisini çalar ve soprano partisini söyler. Bu şekilde alıştırmalar yapıldıktan sonra nüanslar eklenerek zıtlıkların düşünülmesi de istenilebilir. Örneğin Bass partisini piano çalarken sopranoyu gür bir sesle söylemek gibi. Bu bağlamda beyni de ikiye bölerek ve zıt düşünmeyi sağlayarak iki eldeki zıt nüansların uygulamasına destekleyici bir çalışma olabilir.

Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda, Füglerin ana temalar açısından ayrıntılı incelemesinin yapılması, ana temaların ve ön planda duyurulması gereken partilerin ayrı ayrı çalışılması bunu yaparken renklerden de yardım alınmasının destekleyici bir çalışma olabileceği önerilebilir. Demirbatır ve Özer (2017, s. 842), Füglerde ana temaların her zaman ön planda olması gerektiğini; tema girişlerinin belirgin çalınmasının önemini vurgulamaktadır ve bu temaların renklerle belirtilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Demirtaş ve Ekinci (2013, s. 251), Füglerde birçok kez tekrarlanan temaların yoğun armonik yapısı içerisinde ayırt edilebilmesi için temaların tek tek belirtilmesinin faydalı olacağını ifade etmişlerdir.

Hanon egzersizlerinin iki elde eş zamanlı aynı notalarla çalınan egzersizleri yani iki elin de aynı notaları çalıyor olması düşünme kolaylığı ve çalma kolaylığı sağlamaktadır. Bu bağlamda Hanon egzersizlerine iki elde birbirine zıt nüanslar eklenerek öğrencinin yalnızca müzikal ifadelere odaklanması sağlanabilir.

Gamların iki elde aynı notalarla çalınması yine müzikal ifadelere odaklanmayı kolaylaştıracaktır. İki ele zıt nüanslar verilerek çalışılması yararlı olacaktır. Bu durumda da zorlanan öğrenciler olabilir, bu sebeple öncelikle iki elde ayrı ayrı çalışmalar yapılabilir ve aynı nüans terimleri verilerek daha sonra iki elde eş zamanlı crescendo yaparak hazırlık çalışmaları yapılabilir. Gasıмова (2010, s.106) teknik, etüd ve gam çalışmaları yapılmasının öğrencilerin piyano tekniğinin gelişimine katkısı olacağını belirtmektedir.

Araştırmada elde edilen öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda, tuşe çalışmaları nüans ifadeleri için destekleyici olabilmektedir. Ezgi takiplerinin belirgin çalımı için el ve parmak dengesinin iyi sağlanması önemlidir. Öğrenci hep aynı notalar üzerinde sadece nüans düşünmeye odaklanarak sesin özelliklerini düşünerek ve tuşun dibine inerek basacak şekilde çalışmalar yapabilir. Ardından iki elde farklı çalışmaların eklenmesi ile yapılan çalışmaların zıt düşünmeye yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Müzik öğretmeni ve sanatçı yetiştiren kurumlarda yer alan piyano eğitimi göz önüne alındığında, öğrencilerin zengin bir müzikal ifade birikimi ile

nüans zorluklarının uygulanmasında fikir sahibi olmaları ve icra edebilmeleri gerekmektedir. Bu doğrultuda Barok Dönem ele alındığında; öğrencinin dönem özellikleri, nüans özellikleri, formların özelliklerini bilmesi, eserleri doğru teknik ve yöntemlerle çalışması ve icra etmesi, vizyon sahibi olması açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda gereken çalışmaların piyano eğitiminin ilk basamağından itibaren uygulanması önerilmektedir ve bu araştırmadan hareketle; diğer müzik

dönemlerindeki nüans zorluklarını ortaya koyan ve çözüm önerileri sunan yeni bilimsel çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Alpagut, U. (1989). *Keman eserlerinde metrik, ritmik, armonik ve dinamik yapılanmalar ile bu yapılanmaların yayın kullanımına yansımalarının keman eğitimi açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara (No:8680).
- Arapgırlıoğlu, H. ve Kalan, B. , K. (2011). Barok müziğinde “ritm ve ölçü yapılarıyla tempo ve vurgu noktaları arasındaki ilişki”ye yönelik stilistik bir inceleme. *İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 1, (1),37-49.
- Atan, A. (2016). *Johann sebastian bach’ın klavsen eserlerinde anlatım üslubu*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Malatya (No:440831).
- Buran, A. (2017). Nitel araştırmada veri toplama. Seggie, N., F. ve Bayyurt, Y. (Ed.). *Nitel Araştırma Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çimen, G., Ercan, N., Gökbudak, S., Karakelle, S., Aziz, G., Ekinci, H., Demirova, G., Demirtaş, O., Gün, E. (2013). *Piyano öğretiminde pedagojik yaklaşımlar*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Delikara, A. (2010). Barok Dönemi Çalgı Müziğinde Seslendirme/Yorumlama Özellikleri, *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5 (4), (200-211).
- Demirbatır, E. , R. ve Özer, N. (2017). J. S. Bach’ın Bwv 881 Fa Minör Prelüd ve Fügünün Analizi ve Eğitsel Açıdan Öneriler, *Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi*, 17 (10), (827-843).
- Demirova, G. (2008). *Piyano eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin dikkat toplama yetisine etkisi*.(Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Eğitimi Bilimleri Enstitüsü: Ankara (No:234235).
- Demirtaş, O. ve Ekinci, H. (2013). Barok Dönemi Piyano Eserlerini Yorumlamada Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Müzik Öğretmeni Adaylarının Görüşleri, *E-Journal of New World Sciences Academy*, 8 (2), (239-251).

- Em, G. (2019). *İlkokul 3. Sınıf öğrencilerinin dinlediği metni anlamasında müzikal nüans ve ritmik yapıların etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Bolu (No:575342).
- Ercan, N. (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler*. Ankara: Sözkesen Matbaası.
- Ertem, Ş. (2011). Orta düzey piyano eğitimi için repertuvar seçme ilkeleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19, (2), 645-652.
- Feridunoğlu, L. (2014), *Müziğe Giden Yol*, İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Gasıмова, T. (2010). Piyano Öğrenme Ve Öğretme Teknikleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 10 (25), 99-106.
- Gün, E. ve Köse, S. (2012). Piyano eğitiminde müzikal terimler ve çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzey analizi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 7 (3), (247-257).
- Güner, S., S. (2008). *Piyanoda Sesin Temel Özellikleri Ve Tuşe Çalışmaları*. Edirne: Doğu Matbaacılık.
- Güngör,K. (2012). *Uluslararası müzik yazısının incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Kırıkkale (No:419177).
- Jaçe, E. (2019). *Barok dönem ve klasik dönem flüt konçertolarının dil tekniği açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü: Ankara (No:545437).
- Jelen, B. (2013). Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Rast Müzikoloji Dergisi*, 1(1), 258-285.
- Kaleli, Y. S. (2014). *Müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitimi sürecinde kazandıkları teknik davranışların incelenmesi: Necmettin Erbakan Üniversitesi örneği*, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Konya (No:456558).
- Kasap, D.(2008). *Johann Sebastian Bach’ın 24 füg’ünün form analiz ve icra yönünden incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Edirne (No:241145).

- Kaya, D. (2009). *Johann Sebastian Bach'ın "Füg Formları"nın ve "Füg Sanatı" adlı eserinin Barok dönem müzik anlayışına göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana (No: 241469).
- Korkmaz, O., Çiftçi, E. (2020). Barok Dönem Eserlerinde Piyano Tekniklerinin İncelenmesi. *İdil Dergisi*, 66, (251-265).
- Oğan, F. D. (2013). *Piyano öğretiminde carl czerny op.599 ve jean-baptiste duvernoy op.176 metodlarında yer alan etüdlerin klasik dönem sonatin icralarına etki durumu*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara (No: 333490).
- Özçelik, S. (2002). Batı müziği yazısında süslemeler, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (3), (77-91).
- Özer, B. (2010). *Piyano öğretiminde deşifre becerisinin kazandırılması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya (No: 264346).
- Özkaya, Y. (2018). *Carl stamitz'in re majör viyola konçertosu ve müzikte klasik dönem*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü: Ankara (No: 526232).
- Paşaoğlu, R. (2012). *Klasik batı müziğinde klasik döneme ait armonik buluşlar ve tonal desenin tespiti*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Edirne (No: 342296).
- Pekdağ, A. (2013). *J. S. Bach : prelüd – füg – allegro bwv 998 (lavta için)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul (No:331043).
- Pirgon, Y. (2009). *Piyano eğitiminde karşılaşılan teknik güçlüklerin aşılmasına yönelik bir uygulama*, (Yayımlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Konya (No:234765).
- Sağ, M. (2019). *Müzik eğitimi anabilim dalı lisans öğrencilerinin piyano eğitiminde kullanılan terim ve işaretleri bilme durumu*, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara (No:551864).

- Sarıkaya, M. (2018). *Piyano eğitiminde etüt çalmanın önemi, gerekliliği ve çalışma prensiplerine yönelik öğrenci görüşleri*, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Trabzon (No:494309).
- Say, A.(2001). *Müziğin kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2009). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2010). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Siyez, D. (2012). *Pdr'de Kaynak Tarama ve Rapor Yazma*. Pegem Akademi Yayınları.
- Tan, Z. (2018). Barok dönem müziği ve barok dönemde obua. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (1), (45-54).
- Tezer, A. E. (2010). *Anadolu güzel sanatlar liselerinde piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları teknik problemlerin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İzmir (No: 265527).
- Yoluk, M. (2019). *G.P. Telemann sol majör viyola konçertosunun icra teknikleri açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Niğde (No:603582).
- Yıldırım, A. ve Şimşek. H, (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK 1.

ÖĞRENCİNİN AKADEMİK ÖZGEÇMİŞİ

Kişisel Bilgiler			
Adı ve Soyadı	Ceren Türker		
E-postası/Web Sayfası			
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
Uzmanlık Alanı			
Öğrenim Bilgileri			
	Üniversite	Bölüm	Yıl
Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi	Müzik Öğretmenliği	2018
Tez Başlığı	Piyano Eğitiminde İki Elde Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler		
Tez Danışmanı	Prof. Dr. Nergiz Şakirzade Sarı		
Akademik Eserler			
(Makale, kitap, kitap bölümü, bildiri, poster, sergi, konser vb. eserlerden kaynakça yazım kurallarına göre en fazla 10 eser yazılmalıdır.) Tezden üretilen yayınlar * ile işaretlenmelidir.			
Alanıyla İlgili Bilimsel Kuruluşlara Üyelikler			
Alanıyla İlgili Aldığı Ödüller			

EK 2. Uygulama İzinleri

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : E-87347630-640.99-59282
Konu : Ceren TÜRKER

26/05/2021

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 12.04.2021 tarih ve E-67493393-300.99-42566 sayılı yazınız.
b) Devlet Konservatuvarı Müdürlüğünün 04.05.2021 tarih ve E-72608822-640.99-52654 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile bildirilen Enstitünüz lisansüstü öğrencisi Ceren TÜRKER'in "Piyano Eğitiminde İki Eldeki Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler" konulu çalışması kapsamında uygulama yapma talebine ilişkin Devlet Konservatuvarı Müdürlüğünden alınan ilgi (b)'de kayıtlı yazı, işbu yazımız ekinde sunulmaktadır.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Ek: İlgi (b)'de kayıtlı yazı ve ekleri. (8 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrakınızı <http://dogrulama.deu.edu.tr> linkinden 0EE2B18AX4 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü
Adres: Cumhuriyet Bulvarı No:144 35210 Alsancak / İZMİR
Tel: 0(232) 412 1212 Elektronik Ağ: www.deu.edu.tr
Kep Adresi: dokuzeyuluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi İçin İrtibat:
Merve ÇÜRÜK
Dahili:
E-Posta: merve.curuk@deu.edu.tr

izmir
ÖZELİZMİR

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü

Sayı : E-72608822-640.99-52654
Konu : Ceren TÜRKER

04/05/2021

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 03.05.2021 tarih ve 87347630-640.99-52266 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ceren TÜRKER'in "Piyano Eğitiminde İki Eldeki Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler" adlı tez çalışmasında uygulayacağı anket, Devlet Konservatuvarımız tarafından uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Ebru GÜNER CANBEY
Konservatuvar Müdürü

Ek: Uygulama Dosyası (6 Sayfa)

Bu belge elektronik ortamda imzalanmıştır.
Erginizi <http://doganulama.deu.edu.tr> elektronik ortamdan 8EE2B15A3043hdüclde doğrulayabilirsiniz.

Dokuz Eylül Üniversitesi – Devlet Konservatuvarı
Adres: Adatepe Mahallesi Doğu Caddesi No: 207 AF Buca/İzmir
Tcl: 0 (232) 301 65 01 Elektronik Ağ: www.deu.edu.tr
Kep Adresi: dokuzeyuluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi İçin İrtibat:
Yusuf ERKAN
Dahili: 0232 301 65 21
E-Posta: yusuf.erkkan@deu.edu.tr

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : E-87347630-640.99-52266
Konu : Ceren TÜRKER

03/05/2021

DEVLET KONSERVATUVARI MÜDÜRLÜĞÜNE

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ceren TÜRKER'in "Piyano Eğitiminde İki Eldeki Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler" adlı tez çalışmasında uygulayacağı anket Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 22.03.2021 tarihli toplantısında alınan 5 sayılı kararla uygun bulunmuş olup, ilgili Biriminizde tez uygulaması yapmak istemektedir.

Kendisine gerekli iznin verilmesi hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Ek: Uygulama Dosyası (6 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrakınızı <http://dogrulama.deu.edu.tr> linkinden 0EE2B18AX4 kodu ile doğrulayabilirsiniz.
Evrakınızı <http://dogrulama.deu.edu.tr> linkinden 7D49E051X4 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü
Adres: Cumhuriyet Bulvarı No:144 35210 Alsancak / İZMİR
Tel: 0(232) 412 1212 Elektronik A&B: www.deu.edu.tr
Kep Adresi: dokuzeyuluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi İçin İrtibat:
Merve ÇÜRÜK
Dahili:
E-Posta: merve.curuk@deu.edu.tr

izmir
akademi ve sanat

T.C.
BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ
Buca Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-85316909-640.99-58542

24/05/2021

Konu : Tez Uygulaması hakkında.
Ceren TÜRKER

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNE

İlgi : 06.04.2021 tarih ve 87347630-640.99-39882 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ceren TÜRKER'in "Piyano Eğitiminde İki Eldeki Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler" adlı tez çalışmasında uygulayacağı anketi Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde yapma isteği çalışmayı kendisinin takip etmesi koşuluyla uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Esra BUKOVA GÜZEL
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır.

İmza adresi: E-İmza : http://sevgi.tiflik@deu.edu.tr / İmza tarihi: 24.05.2021 / Kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Dokuz Eylül Üniversitesi - Buca Eğitim Fakültesi
Adres: Uğur Mumcu Cad. 135 Şiş No:5 35150 Buca-İZMİR
Tel: 0 232 420 48 82 Elektronik Ağı: <http://bef.deu.edu.tr>
E-posta Adresi: dokuzeyuluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için İrtibat:
Sevgi TİFTİK
Dahili
E-Posta: sevgi.tiflik@deu.edu.tr

izmir
Sevgi.tiflik

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : E-87347630-640.99-39882
Konu : Tez Uygulaması hakkında.
Ceren TÜRKER

06/04/2021

BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ceren TÜRKER'in "Piyano Eğitiminde İki Eldeki Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler" adlı tez çalışmasında uygulayacağı anket Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 22.03.2021 tarihli toplantısında alınan 5 sayılı kararla uygun bulunmuş olup, ilgili Biriminizde tez uygulaması yapmak istemektedir.

Kendisine gerekli iznin verilmesi hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Ek: Tez Uygulama Dosyası

Bu belge, gsm'ye elektronik imza ile onaylanmıştır.

Yazdırma ve dijital imzalamaya elverişli bir şekilde DEF 1164 2Nx3 kasa ile doğrulanabilmektedir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü
Adres: Cumhuriyet Bulvarı No 144 35210 Alsancak / İZMİR
Tel: 0232) 412 1212 Elektronik Ağ: www.deu.edu.tr
Kep Adresi: dokuzeyuluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için İrtibat:
Merve ÇÜRÜK
Dahili:
E-Posta: merve.curuk@deu.edu.tr

izmir

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : E-87347630-640.99-62652

01/06/2021

Konu : Ceren TÜRKER

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 25.11.2020 tarih ve 67493393-302.08.01-E.111534 sayılı yazınız.
b) Buca Eğitim Fakültesi Dekanlığının 24.05.2021 tarih ve E-85316909-640.99-58542 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile bildirilen Enstitünüz lisansüstü öğrencisi Ceren TÜRKER'in "Piyano Eğitiminde İki Eldeki Zıt Nüans Uygulamalarındaki Zorlukların Giderilmesi İçin Bazı Çözümler" konulu çalışması kapsamında uygulama yapma talebine ilişkin Buca Eğitim Fakültesi Dekanlığından alınan ilgi (b)'de kayıtlı yazı, işbu yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Ek: İlgi (b)'de kayıtlı yazı ve ekleri. (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Tersini http://dogrulama.deu.edu.tr linkinden C43A64D4XB koda ile doğrulayabilirsiniz.

Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü
Adres: Caddesi Bulvarı No 144 35210 Aliaçak / İZMİR
Tel: 0232) 412 1212 Elektronik Ad: www.deu.edu.tr
E-posta adresi: dokuzeyluluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi İçin İrtibat:
Merve ÇÜRÜK
Dahili:
E-Posta: merve.curuk@deu.edu.tr

izmir
e-İmza

EK 3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

1. Alt Tema: Öğrenciler Nüansları Uygularken Karşılaştıkları Sorunların Öğretim Elemanları Tarafından Gözlemlerine İlişkin Görüşleri

Soru:

- Öğrencilerin, nüansları uygularken en zorlandıkları konu, durum nedir?

2. Alt Tema: Öğretim Elemanlarının Uyguladığı Yöntemlere İlişkin Görüşler

Sorular:

- Eserlerde her iki elde eşzamanlı gelen farklı ya da zıt nüans terimlerini hangi çalışmalarla destekliyorsunuz?
- Barok dönem eserlerinde öne çıkan ana temaların daha iyi duyurulabilmesi için nasıl bir çalışma yaptırıyorsunuz?

3. Alt Tema: Araştırmacının Sunduğu Çözüm Önerilerine İlişkin Öğretim Elemanları Görüşleri

Sorular:

- Bach'ın envansiyonlarının, prelüd ve füglerinin bir partisini çalıp diğer partiyi söylemenin faydası olduğunu düşünüyor musunuz?
- Nüans zıtlığı alıştırmaları olarak kanon çalıştırmanın yararlı olacağını düşünüyor musunuz?
- Nüans zıtlıklarını kolaylaştırmak amacıyla eserlerde öne çıkarılması gereken ana temaların bona ve solfejinin yapılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
- Hanon egzersizlerinin nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
- Gamların nüanslarla çalışılması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

